

Kisvárdai Város Településrendezési Tervének készítéséhez

Megalapozó
vizsgálatok

Helyzetelemző,
Helyzetértékelő
dokumentum

Tervező:

Art Vital Tervező, Építő és
Kereskedelmi Kft.
(C-15-1062)

2019.

Külzetlap

Település tervező/ Építész vezető tervező

.....
Végh József
TT-15-0023
É/1-15-0124

Település tervező / projektvezető:

.....
Labbancz András
TT-15-0378

Tervező munkatárs:

.....
Ugochukwu Georgina

Szerkesztő:

.....
Barkaszi Richard

Környezetmérnök

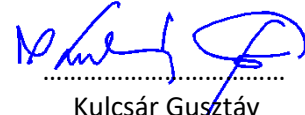
.....
Szalai Sándor
környezetmérnök,
környezetvédelmi-
ökológus,
vízellátás-csatornázás
szakmérnök,
SZKV-hu; SZKV-le;
SZKV-vf; SZKV-zr
mksz: 15/0640.
njsz: 939/2004.

Közmű tervező:

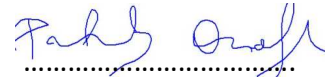
Gellén László
tervező
mksz: 15-0164;
nj.sz.:BSZFG
ni.sz.:TV

Közlekedés vezető-tervező:

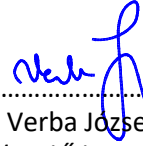
Kulcsár Gusztáv
vezető-tervező
mksz.:15-0300
nj.sz.: TKö

Tájépítés:

Keresztesné Pataky
Orsolya
Okl. tájépítészmérnök
TK-05-0430

Elektromos tervező:

Verba József
Vezető tervező
TE-15-0076

Ügyvezető igazgató:

Végh József

Tartalomjegyzék

Külzetlap	2
Tartalomjegyzék	4
2. HELYZETELEMZÉS	
2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése. A tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése.	6
3. HELYZETÉRTÉKELÉS	
3.1. Helyzetelemzés eredményeinek értékelés, szintézis.	13
3.1.1. A folyamatok értékelése	13
3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	21
3.1.3. A településfejlesztés és a – rendezés kapcsolata	30
3.2. Problématérkép és értéktérkép	31
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	35
3.3.1. A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	35
3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	55
3.3.2.1. A szegregátumok, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása	55
3.3.2.2. A szegregátum, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek helyzetelemzése	57
3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése	61
MELLÉKLETEK	62

2. HELYZETELEMZÉS

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

Kisvárdai szerepe a településhálózatban

Kisvárdai Város Szabolcs-Szatmár—Bereg megye történelmi jelentőségű települése, amely napjainkban elsősorban foglalkoztatási szerepével és közszolgáltatás koncentrációjával jelentős kisugárzó hatást gyakorol a Kisvárdai járás településeire. Bár a megye viszonylag periférikus részén fekszik, ennek ellenére geoföldrajzi elhelyezkedése fontos logisztikai potenciált nyújt, másrészt helyi gazdaságának erőssége révén a megye kiemelkedő gazdasági decentrumának számít.

Kisvárdai a megye második legnagyobb lakónépességű járásszékhelye, a megye tízezer fő feletti lakónépességű járásszékhelyei (Mátészalka, Kisvárdai, Nyírbátor, Tiszavasvári) között Mátészalka Városával a legnépesebb település, a megye északi részének kiemelkedő centruma, amely természetesen nemcsak a demográfiai mutatói, hanem gazdasági és kulturális funkcióiban és azok térszervező erejű hatóerejében is megmutatkozik. A KSH adatbázisa szerint a 2019. év január hó 1. nap elvi időpontban a település lakónépessége 15.863 fő volt.

Kisvárdai társadalma

Kisvárdai és vonzáskörzete Magyarország egyik legelmaradottabb régiójához, Észak-Alföldhöz tartozik. Itt is megfigyelhető a népesség előregedése, ami kiemelt teherként jelentkezik a gazdasági potenciál csökkenésében, és növeli a kórházi ellátást igénybe vevők számát. A Kisvárdai járásban élők születéskor várható élettartama 1990 óta valamelyest emelkedett, ám az uniós átlaghoz és a szűkebb környezetünkhöz képest is gyengébbek az életesélyek. Ennek egyik fő oka a lakosság egészségtelen életvitele – étrend, szenvedélybetegségek, inaktivitás –, emellett számos szociális, társadalompszichológiai tényező is szerepet játszik benne. Városunkban és a környező településeken is a keringési rendszer betegségei okozzák a legtöbb halálozást. De a ranglistán az élvonalban szerepelnek a daganatos megbetegedések és a magas vérnyomás okozta elhalálozások is. Az agyi érbetegségek között pedig a legnagyobb arányban szereplő agyvérzés háttérében általában a nem megfelelően kezelt, vagy a fel nem ismert magas vérnyomás betegség áll.

Kisvárdai a térség értelmiségét tömörítő központnak számít, a helyi lakónépességét erős lokálpatriotizmus, helyi identitástudat jellemzi. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye egyik legnépesebb települése, azonban a népességszám csökkenés tendenciaszerű (amely a járás többi nagyobb településére is jellemző).

Annak ellenére, hogy jelentős helyi gazdasággal bír, és a humán infrastruktúrája is kimagasló, az elvándorlási egyenlege negatív a városnak, többen hagyják el a várost, mint a betelepülni szándékozók. Mindezek mellett Kisvárdai kiemelkedő ingázási szempont, vagyis a térségből jelentős a munka miatt a városba ingázók száma, aránya, ezzel párhuzamosan jelentős a naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya. Ez a fajta kettősség érzékelteti, hogy a település helyi gazdasága nem kellően diverzifikált, bár jelentős lépések történtek annak irányába.

Kisvárdán az Ady E. út keleti oldala - Sorompó út északi oldala - Sorompó út déli oldala a Rigó J. utcáig - Rigó J. utca keleti és déli oldala - Erzsébet út - Sorompó utca által bezárt területen és a SzentLászló hegy településrészen azonosítható be szegregátum. A szegregálódó településrészek lakosságát a nagyfokú képzetlenség és a magas munkanélküliség mellett erősen jellemzi az inaktivitás és az átlagtól jócskán elmaradó jövedelem is. A kétkezi munka

kereslete iránti visszaesés mellett a mezőgazdaság zsugorodásának folyamata még mindig zajlik, ezzel a meglévő munkalehetőségeket tovább szűkítve, valamint az alacsonyan képzettek kilátásait rontva. Megoldásként kínálkozna az elvándorlás, azonban az alacsony képzettségi szint akadályozó tényező a timáriak esetében is. A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek bemutatására a „3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése” című fejezetben kerül sor.

A település lakásállomány idősnek mondható, a térségben az elmúlt időszakban szignifikánsan csökkent a lakásépítések aránya.

Kisvárdai humán infrastruktúrája

A humán közfeladatok és a közszolgáltatások ellátását az önkormányzat tudatos és átgondolt módon tervezi és valósítja meg, így a város minden lakosa számára biztosított a magas minőségű szolgáltatások elérhetősége – az egyenlő hozzáférés elvének érvényesítésével. Az intézmények infrastrukturális fejlesztése, felújítása folyamatosan zajlik, illetve a még szükséges kisebb-nagyobb léptékű beruházások előkészítése folyamatban van.

Kisvárdán a középfokú oktatásnak komoly történelmi hagyományai, alapjai vannak, 2016. évtől a város képzési portfóliója egyetemi képzésekkel is kiegészült, oktatás – nevelés teljes spektruma elérhető, a bölcsődétől a felsőoktatásig.

A település nevelési-oktatási palettáját színesíti, erősíti az egyházi fenntartású intézmények tradicionális jelenléte: görög katolikus (Hajdúdorogi Metropolitai Egyház) és római katolikus (Debreceni - Nyíregyházi Egyházmegye) és a református (Kisvárdai Református Egyházközség) intézmények.

A középfokú oktatás tekintetében elmondható, hogy a gimnáziumi képzés mellett a szakképzés is erős súllyal megjelenik. A középfokú szakképzések (Kisvárdai Szakképzési Centrum) esetében a képzések struktúrája illeszkedik a helyi gazdaság igényeihez; széleskörű oktatási kínálatot adnak az intézmények. Az intézmények kapcsolatot ápolnak a gazdasági szereplőkkel, nem minden iskolának van tanműhelyek, így azokban az esetekben a helyi vállalkozások biztosítják a gyakorlati helyszínt.

A felsőfokú képzés helyben való biztosítása érdekében alakult meg a Kisvárdai Községi Felsőoktatási Képzési Központ. Jelenleg már a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar (MÉK) által indított „mezőgazdasági mérnök BSC”, a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar által indított „turizmus-vendéglátás BSC”, „turizmus-vendéglátás FOSZ” és „vidékfejlesztési agrármérnök BSC” szakok, a Szent István Egyetem Élelmiszertudományi Kar által indított „élelmiszermérnöki BSC” valamint az Óbudai Egyetem Neumann János Informatikai Kar „mérnökinformatikus BSC” képzése érhető el.

Az egészségügyi, valamint a szociális alap- és szakellátás rendszere jól szervezett, minőségi és mennyiségi mutatói megfelelőek most már mind az infrastruktúra, mind a szolgáltatások szempontjából.

A városban összesen 6 háziorvos, 4 házi gyermekorvos, 7 fogorvosi praxis létezik. Az orvosok vállalkozóként végzik feladatukat. A betöltetlen praxisok száma: 0 Az ügyeleti feladatok ellátása vegyes típusú ügyeleti rendszerben történik.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 5 városban található kórház, a működő kórházi ágyak száma összesen 3908 db (ebből Nyíregyháza 1869 ágy, Kisvárdai 599 ágy, Nagykálló 530 ágy, Fehérgyarmat 470 ágy, Mátészalka 440 ágy). Az állami tulajdonban lévő Felső – Szabolcsi

Kórház látja el a szakfeladatokat az egészségügy területén. A kórház Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye második legnagyobb egészségügyi intézménye, lefedve ez által a megye határ-menti területeit, jelentős vonzáskörzetet alakítva ki Kisvárdá körül. Az intézmény épületein belül 13 osztály található.

Kisvárdai kulturális élete

A településen nemcsak a város, hanem a térség kulturális feladatait is ellátó intézményhálózat működik; fontosabb intézményei a Kisvárdai Várszínház és Művészetek Háza; a Várdai István Városi Könyvtár; a Rétközi Múzeum. Kiemelkedő jelentőségű a Határon Túli Magyar Színházak Fesztiválja, melyet 1989-ben rendeztek meg először és attól kezdve minden évben sor kerül rá. A magyar színházművészet eme kiemelkedő eseményén, valamennyi határon túli magyar nyelvű kőszínház részt vesz Erdélyből, Szlovákiából, Szerbiából, Ukrajnából. Nagy hatókörű rendezvény a LESZ – Fesz, amely a térség legjelentősebb könnyűzenei fesztiválja, melyre gyakorlatilag országos hatókörből érkeznek látogatók.

Kisvárdai gazdasága

Kisvárdai városa egyértelműen a térség gazdasági központjának tekinthető, a hatodik legnagyobb vállalkozási sűrűséggel rendelkező település a megyében. Nagyfoglalkoztatók jelenléte (multinacionális vállalatok jelenléte) és a nehézipari, villamos ipari és élelmiszeripari hagyományok jellemzik a település gazdaságát. Kisvárdai városát másodvonalas gazdasági központként helyezhetjük el Szabolcs – Szatmár – Bereg megye gazdasági térképén: a „Kelet-nyugati növekedési és iparfejlesztési tengely” központ települése.

Kisvárdai városában az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték Szabolcs – Szatmár – Bereg megyei járásszékhelyek közül a legmagasabb értékű, amely jelzi magas gazdasági potenciálját. Kisvárdai városa része a Záhony és Térsége Vállalkozási Övezetnek, amely rendkívül előnyös földrajzi és közlekedési adottsággal rendelkezik, geopolitikai helyzete is kedvező (magyar ukrán és szlovák államhatár). Az övezetben halad el a 4-es számú főút, és itt találkozik a széles nyomtávú orosz-ukrán vasúti hálózat az európai normál nyomtávúval, amely árumegállási és átrakodási kényszert eredményez. A Záhony-Kisvárdai térség és Fényeslitke Ipari Park humán erőforrás és társadalmi hátterét Kisvárdai hivatott biztosítani.

A település vállalkozási hajlandóságot jelzi az ezer főnyi lakosságra eső működő vállalkozások száma, mely alapján Kisvárdai gyakorlatilag az országos átlaghoz közelítő értékkel bír, kiemelkedve a térségből. A város vállalkozási aktivitása különösképpen magas.

Kisvárdai egyértelműen a térszerző centruma a kisvárdai járás gazdaságának.

Kisvárdai város mezőgazdaságának egyre inkább meghatározó jellemzője a speciális módú és jellegű termények termesztése, újszerű, és várhatóan nagy piaci kereslettel bíró a kóser zöldségek termesztése. A zöldségek kóserági termesztése (brokkoli és a karfiol, saláták, káposzta) megfelelő fóliasátrakban oldható meg. A mezőgazdasági szektor tekintetében Kisvárdai városában jelentős K+F tevékenységként van jelen a Debreceni Egyetem Nyíregyházi Kutatóintézetének telephelye.

A város ipari és gazdasági területei a főbb közlekedési tengelyek mentén helyezkednek el, jellemzően a 4. számú főút, a Mátyás király út, Döge felé vezető felső szakaszán, illetve a legnagyobb kiterjedésben a város déli részén, immár az új elkerülő út mindkét oldalán. Ez utóbbi iparterületen találhatóak a település legnagyobb üzemai: Közép-Európa egyik legnagyobb baromfityesztés-és feldolgozással foglalkozó Master Good Kft., a Caroflex Fékbetétgyár Kft., és az elektronikai cikkek gyártója az EMF Kft. A város belső részén, a

Temesvári úton székel a Várda Drink Kft., mely a magyar pálinka piac egyik meghatározó gyártó cége. A 3814. számú, Kékcse-Kisvárdai összekötő út mentén épült meg a közelmúltban a HÁDA Kft. üzemcsarnoka is, mely az ország egyik legnagyobb használtruha-kereskedő cége. 2018. évben átadásra került az éticsiga feldolgozó és fagyasztott tésztatermékeket gyártó üzem is a városban. További ipari cégek betelepülése várható a lendületesen fejlődő városba.

Kisvárdai turisztikai szerepe

A gazdaság egyre gyorsabban fejlődő ágazata Kisvárdán a turizmus. Domináns szektor a település idegenforgalma. Hangsúlyosan jelen van Kisvárdán az egészségturizmus, gyógyhelyek és gyógyfürdők (Várfürdő, az egész évben üzemelő Aquacinema), a kulturális turizmus (Kisvárdai Vár), a hivatásturizmus (MICE) és a rendezvényturizmus (Határon túli színházak találkozója, Leszt-Feszt Fesztivál) is.

Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztési munkák

Az önkormányzatok orientációja révén az elmúlt időszak törvényi szabályozásának köszönhetően a településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalkozásfejlesztés, közösségfejlesztés feladatai kerülnek előtérbe, emellett a normatív szabályozás helyébe a feladatalapú finanszírozás került bevezetésre. Ezzel párhuzamosan az önkormányzat intézmény-fenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult (kiemelten a nevelés-oktatás területén). Szabolcs – Szatmár – Bereg megye gazdasági decentrumaként és a térség közigazgatási, kulturális központjaként Kisvárdai Város Önkormányzata hatékonyan végzi településfejlesztési és közösségfejlesztési feladatait. Az Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek működése alapvetően zavartalan, a pénzügyi egyensúly fennáll, a befolyt önkormányzati bevételek és a rendelkezésre álló pénzkészlet biztosítja a kiadások fedezetét. Likviditási hiánnyal nem jellemezhető az Önkormányzat.

Kisvárdai Város Önkormányzat Képviselő-testülete és Kékcse Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, közös önkormányzati hivatal feladatait ellátó Kisvárdai Közös Önkormányzati Hivatalt hozott létre 2013. május 10-én, melynek székhelye Kisvárdai.

Kisvárdai Város Önkormányzata az alábbi önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerveket tartja fenn: Várday István Városi Könyvtár, Várszínház és Művészetek Háza, Rétközi Múzeum, Kisvárdai Egyesített Óvoda, Városi Egészségügyi Alapellátás és Közös Önkormányzati Hivatal (Kisvárdai Polgármesteri Hivatal és Kékcse Kirendeltség).

Kisvárdai Város Önkormányzata évek óta folyamatosan pályázik a Startmunka programok keretében közmunkások foglalkoztatására, ill. a munkaügyi központnál regisztráltak képzésére. A közmunkaprogramok jelentős munkanélküli létszámot kötnek le, lebonyolításukat a Munkaügyi Központtal közösen végzi.

Táj- és környezet

Kisvárdai a Felső-Tisza-vidék középtáján, ezen belül a Rétköz tájegységen, illetve a Rétköz és a Nyírség határán található. Kisvárdai külterületén és annak környezetében a tájhasználat a CORINE adatbázisa szerint a következőképpen jellemezhető. A város határában a nyugati területeken elsődlegesen mezőgazdasági területek vannak jelentős természetes növényzettel. Ezek mellett felváltva, foltokban található komplex művelési szerkezetű területek, nem öntözött szántóföldek és szárazföldi mocsarak. Ezek közé beékelődnek rét/ legelő területek, illetve kisebb területen gyümölcsösök. A város északi külterületein, a belterülethez közel, elsődlegesen mezőgazdasági területek vannak jelentős természetes növényzettel, majd attól

északabbra jellemzően már nem öntözött szántóföldek. A keleti területeken a városhoz közeli részeken szintén elsődlegesen mezőgazdasági területek vannak jelentős természetes növényzettel, felváltva gyümölcsösökkel, rét/ legelőkkel, lomblevelű erdőkkel. A várostól ettől távolabbi területeken már újra a nem öntözött szántóföldek találhatók. A déli területeken a nem öntözött szántóföldek találhatók nagyobb kiterjedésben, amiket szárazföldi mocsarak, lomblevelű erdők, és néhol tőzeglápok tagolnak. Az erdőgazdálkodás mellett a gyümölcsstermelés is jellemző.

Natura 2000-es terület a várostól nyugatra lévő területek, a Kisvárdai gyepek (területkód: HUHN20113), aminek terület nagysága 687,39 ha. A védett fajok közül megtalálható a mocsári teknős (*Emys orbicularis*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), Vidra, kiscsészű ászát (*Cirsium brachycephalum*). Kisvárdán 2001-ben létrejött a Vár melletti biológiai mikrokörnyezetet bemutató tanösvény.

Épített környezet

Kisvárdai négy ilyen országos jelentőségű építészeti, történeti műemléket és azok „ex lege” környezetét őriz, melyek a Várrom és „ex lege” műemléki környezete [Vár u. 33/C (hrsz.: 963/4); Törzsszám: 6070]; a Római Katolikus templom és „ex lege” műemléki környezete [Flórián tér (hrsz.: 791); Törzsszám: 6069]; a Diener-Bankház; Könyvtár és „ex lege” műemléki környezete [Flórián tér 19. (hrsz.: 792); Törzsszám: 10230] és az Egykori zsinagóga és „ex lege” műemléki környezete [Csillag u. 5. (hrsz.: 2551/1); Törzsszám: 10667]. Az országos védettséget élvező építmények körét egészíti ki a helyi védelem alatt álló épületek sora. A helyi védelem sokrétűségét a településkép védett elemei és együttese alkotják. Kisvárdai építészeti örökségben igen gazdag, jelenleg közel félszáz helyi védett épülettel büszkélkedhet. A múltból örökölt építészeti értékek megőrzése és fenntartása a helyi közösség számára hatalmas és egyben megtisztelő feladat, melynek fontosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ma már szinte nincs olyan középület a városban, amely ne újult volna meg az elmúlt évek során. Kisvárdai polgárvárosias karakterű városközpontja tömöríti a legtöbb városi funkciót a településen. A városközpont kiemelkedő, jellegzetes karakter típusa a szakrális ill. a reprezentációs (közszolgálati) épületek kiegyensúlyozott megjelenése, melyeket térben kiegészít a burkolt ill. fásított közterek, közparkok együttese. Az emlékművek, köztéri alkotások e városkarakter további fontos kiegészítő elemei.

Kisvárdát két településszerkezet típus kettőssége jellemzi. A település kezdetben az utifalu jellemzőit mutatta. Az utak közötti területek fokozatosan halmaztelkekkel épültek be. Mai formájában több utcás, organikus fejlődött szabálytalan alaprajzú település, az utcák csatlakozásánál kialakult, kisebb teresedésekkel. A település rendelkezik Településképi Arculati Kézikönyvvel (TAK) valamint az arra épülő településkép védelméről szóló rendelettel, amely szakszerűen szabályozza a települési épületállomány bővítésének és felújításának szabályait, illeszkedési előírásait a településképi karakterhez. A településrendezési eszközök sorába illesztett TAK és annak rendelete előírásai betartandóak, védve Kisvárdai egyedi arculatát. A TAK az alábbi, egymástól elkülönülő építészeti karakterrel bíró településrészekre került felosztásra:

1. Polgárvárosias karakterű városközponti településrész
2. Telepszerű beépítésű városközponti településrész
3. Kisvárosias lakóterületi településrész
4. Kertvárosias és falusias lakóterületi településrész
5. Idegenforgalmi, sport és rekreációs központ településrész

6. Ipari és gazdasági területek

7. Beépítésre nem szánt területek beékelődő üzemi területekkel

A fejlesztések során kiemelten szükséges a TAK ajánlások figyelembevétele, a településképi karakter megőrzésére, erősítésére való törekvés.

Közlekedés

Kisvárdai városa a – Szabolcs-Szatmár-Bereg megyén belül az átlagos területűnek és nagyobb népességűnek számító – Kisvárdai járás központja. Fekvése a megyében északi, a megyeszékhelytől, Nyíregyházától 45 km-re észak-keletre található. A várostól északnyugatra halad el a megye legfontosabb főútja, a – fővárost Záhonyal összekötő – 4. sz. elsőrendű főút. A város és a térség elérhetőségét nagyban javítani fogja az M34-es gyorsforgalmi út, amely az M3-as autópálya folytatásaként Vásárosnaménytől Kisvárdai és Záhony érintésével éri majd egy az országhatárt.

Autóbuszos közösségi közlekedés szempontjából a hálózati lefedettség megfelelő, fizikailag minden település elérhető. A járatok jó kapcsolatot biztosítanak Nyíregyházával. A város közigazgatási területén belül a megállóval való ellátottság megfelelő.

Kisvárdai a 100-as számú, a fővárost Záhonyal összekötő vasútvonalon helyezkedik el. A kétvágányú, villamosított vasútvonal az országos és a nemzetközi törzshálózat, egyben az Európai Unió TEN-T átfogó hálózatának része. Az utasforgalom kiszolgálása alapvetően ütemes menetrend alapján történik.

A városi hálózat centrális szerkezetű, legfontosabb, és ezzel együtt legforgalmasabb úthálózati elemei a 4145. j. összekötő út városi szakasza (Attila út – Dózsa György u. – Zrínyi tér – Szabolcs vezér út – Hunyadi út – Liptay Béla út – Jéki út), a 4108. j. út városi szakasza (Árpád u. – Gyár u.), valamint a 3814. j. út városi szakasza (Városmajor u. – Krucsay Márton u. – Csillag u.), amely a várost elkerülő, 4. sz. főúttal is kapcsolatot biztosít. Az említett utak mentén találhatóak a legfontosabb oktatási és közintézmények, továbbá a fürdő, a kórház, illetve a jelentősebb üzemek nagy része. Ezek közül mindegyik szakasz 2x1 sávú kialakítású, egyes csomópontokban 2 sávú jármű-osztályozóval, illetve helyenként parkolószávokkal.

Kisvárdai jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik a régió legfontosabb települései és a főváros irányába, és ez a jövőbeli gyorsforgalmi úthálózati fejlesztésekkel előreláthatólag javulni. Fontos az ukrán határ közelsége, amely komoly potenciált rejt magában. A település közúti közlekedésében erősen érvényesül a 4. sz. főút és a térség közötti kelet-nyugati irányú tranzitforgalom.

A helyközi és távolsági közösségi közlekedés jó. A vasúti közlekedés szolgáltatási színvonala magas, a fontosabb központok közül Budapest, Debrecen és Nyíregyháza is elérhető, helyi közlekedés nincs. A kerékpárút hálózat viszonylag rövid, a nagyobb forgalmú utak mellett a belterületen, illetve a környező településekkel való kapcsolat megteremtése céljából a külterületeken, fejlesztésre szorul.

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

3.1.1. A folyamatok értékelése

Kisvárdai társadalma

Szükséges, hogy a város népességmegtartó erejének növekedjen; a családok, fiatalok számára vonzóbbá váljon a város; cél a pozitív migrációs egyenleg mellett a 40 év alatti lakosság számának növelése.

A városvezetés célja a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonásával egyrészt a kvalifikált fiatalabb nemzedéket helyben tartása, illetve az ingázó munkavállalók betelepülését ösztönözze.

Település fejlesztése során és a humán infrastruktúra erősítésével szükséges a kvalifikált fiatalabb nemzedék és a bevonzani kívánt magasan képezett munkavállalói réteg számára megfelelő minőségű társadalmi és épített környezet biztosítása, a szolgáltatás-struktúra (oktatástól a terciér szektorig bezárólag), a lakossági alap- és kiegészítő szolgáltatások spektruma magas minőségben kell, hogy lefedjen minden elvárható területet.

Kiemelt jelentőségű a jelenleg degredálódó, leszakadással fenyegetett településrészek, szegregált területek integrált programjának megvalósítása, lakókörnyezet fizikai megújításának folytatásával és a felzárkózást, esélyeket növelő beavatkozásokkal, melyek az érintett célcsoportokra szabott speciális tartalommal valósulnak meg. Kapcsolódóan az előbbiekhez, szükséges az önkéntesség népszerűsítése, társadalmi felelősségvállalás erősítése.

Kisvárdai Város humán infrastruktúrája teljes körűnek mondható, azonban annak minősége esetenként kifogásolható.

Az egészségügyi alap- és szakellátás valamint a szociális ellátórendszer kiépített (Felső – Szabolcsi Kórház), jól működő.

A településen az alap- és középfokú általános és szakképzésnek hagyományai vannak, a Kisvárdai Községi Felsőoktatási Képzési Központ révén egyetemi képzések is elérhetők: mezőgazdasági mérnök, turizmus-vendéglátás, valamint a vidékfejlesztési agrármérnöki alapszak [Debreceni Egyetem], élelmiszermérnök BSc képzés [Szent István Egyetem] műszaki és informatikai felsőoktatási szakképzés [Óbudai Egyetem].

A leszakadással veszélyeztetett lakosság számára nincs megfelelően kiépített támogató háttér, hiányos, de fejlesztés alatt van a szabadidős, sport programok megvalósításához szükséges infrastruktúra.

Kisvárdai esetében is jellemző a vidéki kisvárosokat sújtó elvándorlás. Az elvándorlás is szelektív, hiszen itt is elsősorban a magasan kvalifikált munkaerőt és a fiatalokat érinti. A település öregedik, s a vándorlási egyenlege negatív. A képzett munkaerő helyben tartásához az alábbi feltételek adottak: a város kedvező fekvése, alapszolgáltatásokkal való kitűnő ellátottság, az oktatási rendszer infrastruktúrája megfelelő és képzés palettája széles; a szabadidő eltöltéséhez megfelelő adottságok és programok kínálóznak és az önkormányzat is kedvezményeket nyújt (pl. első lakás megszerzése). Ami hiányosság: az elegendő számú magasabb végzettséget igénylő munkahely. A városvezetés egy olyan Európai várost szeretne Kisvárdából, ahol van elegendő munkahely, a városkép folyamatosan fejlődik, s az itt élő lakosság igényei teljes mértékben kielégíti.

Kisvárdai humán infrastruktúrája

A városban található középfokú oktatási intézmények törekednek arra, hogy minél szélesebb nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkezzenek. Kiemelkedő jó példa erre a Királyhelmecei Gimnázium és a Kisvárdai Bessenyei György Gimnázium és Kollégium SMARTER elnevezésű két éven keresztül tartó közös projektje, melynek keretében - melyet az Európai Unió és az Európai Regionális Fejlesztési Alap 125 ezer 507 euróval támogat - húsz-húsz szlovák és magyar tanuló egy héten át programozás-robotika táborban végeztek munkát 2018. évben. A középfokú oktatási intézményekben, középiskolákban tanuló diákok orientációja érdekében a nemzetközi kapcsolatok mellett a Kisvárdán kihelyezett szakokat indító egyetemekkel közös programok is jelen vannak.

2019. év nyarán is, mint ahogy már több éven keresztül, júliusban sor került a Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kara által szervezett nyári Kutató Táborra, amelybe a középiskolás diákok egy tudományos témához kapcsolódó pályamunka és egy motivációs levél elkészítése után csatlakozhattak. A tehetséges és szorgalmas diákok a táborban betekintést nyerhetnek a Kar oktatóinak, kutatóinak és hallgatóinak életébe. A Kar megnyitja laboratóriumait, ahol a tábor lakói a legmodernebb eszközökkel, valamint felkészült és elkötelezett munkatársaink irányításával egy-egy kutatási projekt feladatát dolgozzák ki.

A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programon belül, a GINOP-6.2.3.-17 azonosítószámú, „A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése” című projekt megvalósítására 521 millió 687 ezer 734 Forint összértékű pályázatot nyert a Kisvárdai Szakképzési Centrum. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében minden ötödik fiatal hagyja abba tanulmányait középfokú végzettség megszerzése nélkül. A projekt célja ezeknek a lemorzsolódó fiataloknak az azonosítása és számuknak nagymértékű csökkentése a szakképző intézmények kulcskompetencia-fejlesztő kapacitásainak megerősítésével, az alapkészségek fejlesztésére alkalmas eszközrendszer fejlesztésével, a szakképzés eredményesebbé tételével. A cél elérésének érdekében a projekt keretében megvalósul az intézmény fejlesztése, a pedagógusok továbbképzése, a tanulók alapkészség fejlesztése, tehetséggondozása, motiválása és az iskolai kötődés erősítése. A fenti tevékenységekkel együtt a Szakképzési Centrum mind az öt tagintézményében kialakításra kerül 1-1 db Digitális Közösségi Alkotóműhely, mely hozzájárul a fenti tevékenységek és célok megvalósításához.

Kisvárdai Város Önkormányzata az EFOP-3.9.2-16-2017-00015 azonosító számú pályázat keretében, uniós támogatást nyert „Humán kapacitások fejlesztése Kisvárdai és térsége” címmel. A 2018. március 1-én indult projekt konzorciumban valósul meg Fényeslitke,- Gyulaháza,- Anarcs.- és Tizsakanyár községek önkormányzataival. A projekt célja a közszolgáltatások minősége és hozzáférhetősége, különös tekintettel a humán közszolgáltatásokra, hatással van egy adott közösségben élők színvonalára. Az oktatásban, kultúrában, egészségügyben, valamint a szociális ellátásban dolgozók komplex, a helyi problémákra specializált továbbképzése valósul meg a programban. A projekt közvetlen célja, hogy a kisvárdai kistérségen belül érintett települések – Kisvárdai, Anarcs, Gyulaháza, Tizsakanyár, Fényeslitke - méretbeli és társadalmi hátrányai csökkentésre kerüljenek. A projekt célja, hogy biztosítsa az oktatás különböző szintjeihez való hozzáférés esélyét a gyermekek és tanulók-különösen a hátrányos helyzetűek körében. Ennek biztosítása érdekében olyan köznevelési intézményen kívüli szervezetek és szakemberek kerülnek bevonásra, akiknek a szakmai tudása elősegíti a résztvevő gyermekek és fiatalok személyiség és kompetencia fejlődését.

Magyarország Kormánya egy 2014-es határozatában egyetértett a köznevelési infrastruktúra-bővítő beruházások, azon belül a - kiemelten tanuszoda, tornaterem, tanterem megvalósításához kapcsolódó - Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Programmal. A program második ütemében 26 települést neveztek meg, ahol új tanuszodát építenek. Ezen települések között szerepel Kisvárdai is, ahol a Vári Emil Általános Iskola melletti telken 2018. évben meg is kezdődött a kivitelezés, melynek építtetője a Nemzeti Sportközpontok. A program részeként tanuszoda egy 25 x 15 méteres úszómedencét, illetve egy 10 x 6 méteres tanmedencét magába foglaló uszodateret, az ezt kiszolgáló öltözőket, továbbá egyéb helyiségeket tartalmaz majd.

A 2018. évben a kisvárdai Felső-Szabolcsi Kórházban jött létre az ország harmadik Anyák Háza. Az Anyák Háza Országos Program pályázatán tavaly elnyert 5.000.000 forintos fődíjából megújultak a már 20 éves „Mamaszobák”: olyan kórtermeket alakítottak ki, ahol a szülő és gyermeke a gyógyulás végéig, korszerű körülmények között maradhatnak együtt.

Salgótarján, Nagykőrös és Szentendre mellett, Kisvárdai is azon büszke városok közé tartozik, amely részese lehetett a Richter Egészségváros programnak, mely keretében több, mint 8 millió forint támogatással gazdagodott az intézmény.

Kisvárdai egyik legrégebbi, helyi védetség alatt álló épületében, már több mint száz évvel ezelőtt is posta működött. A Kisvárdai 1-es posta teljes körű rekonstrukcióról 2016-ban született meg a döntés, a felújítás 2017. június 6-án kezdődött, és 2018. március 19-től pedig már korszerű, modern, akadálymentesített, kényelmesebb környezet és berendezés áll a dolgozók és az ügyfelek szolgálatára.

Kisvárdai Város Önkormányzata sikeresen pályázott a Vári Emil Általános Iskola konyhájának teljes korszerűsítésére, felújítására. Ennek köszönhetően, a pályázat szerves részeként, lehetőség nyílt a speciális étkeztetést igénylők ellátására is. A speciális, diétás menüket glutén-, és laktózérzékenyeknek, a tartósítószermentes, illetve az epekímélő diabetikus ételeket fogyasztóknak készítik.

A jelenlegi demográfiai tendenciák alapján a jövőben egyre nagyobb szerep hárul majd az egészségügyi ellátórendszerre. A város kezelésében lévő egészségügyi intézményrendszer megfelelő egészségügyi ellátást biztosít, azonban tárgyi feltételeit fejlesztésre szorulnak. Fontos mindemellett, hogy az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése a szociális ellátórendszerrel összhangban történjen meg. Kiemelten fontos terület ezen kívül a fiatalok bűnmegelőzéséhez, valamint a hátrányos helyzetű csoportok védelméhez kapcsolódóan a prevenció és a családvédelem erősítése, szorosan kapcsolódva az egyházi és közösségi kezdeményezésekhez.

Kisvárdai kulturális élete

A felújított Bagolyvár impozáns épület jelentős kiállításoknak ad otthont, többek között a 2018. évben Munkácsy Mihály tárlata is volt.

A 2019. évben a Magyar Színházak XXXI. Kisvárdai Fesztiválja került már megrendezésre, már öt helyszínen tartották meg az előadásokat: a már megszokott Művészetek Háza és a Rákóczi-stúdió mellett a közösségi házzá alakított Bagolyvár oldalában szabadtéri színpadon, illetve a Rétközi Múzeum épületében kiépített, stúdiószínházi méretű játéktéren is játszottak a meghívott színtársulatok. A programsorozat sikeres megvalósításához a helyi civil szervezetek is csatlakoznak, mely jelzi a település erős társadalmi koherenciáját.

A 2018. évben is zajlottak a Rétközi Múzeum külső és belső rekonstrukciós munkálatai.

Kiemelten fontos, hogy Kisvárdai Város szem előtt tartsa a helyi igényeket, de ezek a fejlesztések messze túlmutatnak a helyi elvárások teljesítésén, mivel a kulturális és közművelődési szolgáltatások infrastruktúrájának és kínálatának bővítése alkalmas arra, hogy a járási igényeket is kielégítse és kiszolgálja, növelve ezzel a város vonzerejét, ismertségét és turisztikai szerepét is.

Kisvárdai gazdasága

Hét projekt alapján, országsszerte 110, egyenként 0,5 megawatt teljesítményt nem meghaladó naperőművet épít uniós társfinanszírozással az MVM Magyar Villamos Művek Zrt. tagvállalata, a MVM Hungarowind Kft. Az E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. területén: Fehérgyarmat, Kétpó, Kisújszállás, Kisvárdai, Körösújfalui, Mátészalkai, Nagyhalászi, Nyíradonyi, Nyírbogáti, Püspökladányi, Szajoli, Tarpai és Tiszakécskei térségében 21, összesen évi 13,2 gigawattórányi energiát termelő kiserőmű jön létre 5,944 milliárd forintból. A több mint 5 ezer háztartás fogyasztását fedező rendszerek 13 ezer tonnával mérsékelhetik évente a széndioxid-kibocsátást. Kisvárdai Város Önkormányzata a fejlesztés megvalósulását minden rendelkezésére eszközzel támogatta, segítve ezzel a környezetvédelem erősítését a térségben. Kisvárdai Városában működő nagyvállalkozások abszorpciós képessége jelentős, mely alátámasztja, hogy valóban a térség gazdasági központjának számít Kisvárdai. Nemcsak pályázati források lehívása jelent komoly tőkeerősítést, hanem kormányzati céltámogatások is jelzik egyes vállalatok kiemelkedő potenciálját.

A kormány 3,4 milliárd forinttal támogatja a Master Good Kft. kisvárdai baromfifeldolgozó üzemének 15 milliárd forintos kapacitásbővítő beruházását. A technológia- és tudásintenzív beruházással a kisvárdai üzem a hat legnagyobb kapacitású európai baromfifeldolgozó közé kerül. Kisvárdai Város Önkormányzata törekszik a piaci igényeknek megfelelő képzési portfólió biztosítására, így a település a vállalat munkaerőigényének megfelelően elindította az élelmiszeripari mérnökök képzését is.

Kisvárdai Város mezőgazdaságának egyre inkább meghatározó jellemzője a speciális módú és jellegű termények termesztése, újszerű, és várhatóan nagy piaci kereslettel bíró a kóser zöldségek termesztése. A zöldségek kóserági termesztése (brokkoli és a karfiol, saláták, káposzta) megfelelő fóliasátrakban oldható meg.

Az élelmiszerfeldolgozási szektor kiemelkedő új gyára Kisvárdán a 2018. évben átadott éticsiga gyár. A jelenlegi zalaszentgróti éticsiga és feketekagyló feldolgozó üzem mellett Kisvárdán építette fel 12 ezer négyzetméteres második egységét a Bourgogne Gastronomie, melyet 2018. évben adtak át. A 6,3 milliárd forint értékű projekt eredményeként bővül a vállalat portfóliója, ugyanis Kisvárdán a prémium minőségű, eredeti magyar terméként piacra kerülő éticsiga mellett gyümölcsöket is feldolgoznak majd. A Bourgogne Gastronomie Kft. évente mintegy 1000 tonna, nagyrészt Magyarországon gyűjtött éticsigát, továbbá több száz tonna, Chiléből érkező óceáni feketekagylót dolgoz fel. A készárak legnagyobb része exportra kerül, szinte kizárólag Franciaországba szállítják. A vállalat Zalaszentgrótot legnagyobb munkaadója, évi 2 milliárd forintos árbevételével pedig a város második legjelentősebb gazdasági vállalkozása. A Bourgogne Gastronomie Kft. legújabb egysége egy korszerű, modern környezetben, új technológiájú gépekkel indította el második egységében a munkát már 2018. nyarán Kisvárdán. Az új gyár nem csupán 300 munkahelyet teremtett Kisvárdán és térségében, hanem egy újabb élelmiszeripari ágazat megerősödését is jelenti a nemzetgazdaságnak.

Kisvárdai turisztikai szerepe

Kisvárdai kulturális öröksége, táji és természeti értékei olyan adottságai a városnak, melyek jó alapot szolgáltatnak egy térségi szintű turisztikai, idegenforgalmi rekreációs központ kialakításának. A vár és várfürdő eddig is sok turistát vonzott a városba, az adottság, hogy mindezek egy helyen találhatóak egyértelműen mutatta a fejlesztési irányt. A meglévő turisztikai létesítmények fejlesztési elképzelései során fő szempont volt, hogy a város olyan élményt tudjon nyújtani az idelátogatók számára, ami egyedi és különleges, minden korosztályt kiszolgáló, és összességében egész évben látogatható. A desztináció alapú tervek és elképzelések teljes mértékben megfelelnek annak a tudatos szakmai stratégiának, ami 2017-ben indult meg hazánkban. Ennek lényege, hogy turisztikai szempontból összefüggő térségekre külön egységekként tekintünk, hiszen a turisták utazási döntéseiket is egy-egy desztinációhoz kapcsolódó élményígéret szempontjából hozzák meg.

A 4. sz. főútról a városba érkeve, a település északi részén található az a 32 hektáros rekreációs fogadóterület, amelyet a közeljövőben kíván a város megtölteni egymással kapcsolatban álló és egymásra épülő turisztikai attrakciókkal, intézményekkel, szolgáltatásokkal.

Itt található a Kisvárdai vár, melynek helyreállítása és bővítése a Nemzeti Várprogram keretén belül tervezett. A vár rekonstrukciójának első ütemeként 2017. augusztusában megkezdődtek a régészeti feltárások.

A Vár közvetlen szomszédságában helyezkedik el a Várfürdő, melynek felújítása már megtörtént. A meglévő medencék beillesztésével egy olyan modern fürdőkomplexum született, amelyet minden elemében átszövi a város kulturális öröksége és múltja. A Vár és a strand között épült egy sportszálló is, mely a jövőben egy balneológiai szárnyal kapcsolódik majd közvetlenül a fürdőhöz.

Az Aquacinema fürdőben már 16 csúszdából álló csúszdapark, 50 méter hosszúságú 220 cm mély versenymedence, 2 db kisebb méretű termásvizes medencés gyerekeknek játszópark áll a vendégek rendelkezésére.

A sportfejlesztés is megjelenik a területen, a már meglévő Várkerti Sporttelep észak-keleti sarkában, a nemrég épült új sportöltöző melletti üres teleken valósult meg az új stadion.

A Stadion nyitómeccsére és ünnepélyes átadására 2018. év augusztus hó 11. napján került sor. A természetes füvestalajjal rendelkező sportlétesítmény 2.993 férőhelyes (ülőhelyek száma), Kisvárdai adottságait kihasználva termásvizes pályafűtéssel szerelt.

A szintén 2018. évben átadott Várda Sport Hotel Kisvárdai egy közkezdvelt részén, a Kisvárdai vár szomszédságában, a várkert nyújtotta nyugodt, csendes környezetében található. A hotel minden igényt kielégítő felszereltsége és szolgáltatásai kiváló feltételeket biztosítanak sportcsapatok, egyéni sportolók felkészülésére, edzőtáborok szervezésére.

Kiemelkedő folyamatban lévő fejlesztés a „TOP-1.2.1-15-SB1 - Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” konstrukció keretében megvalósuló „Kisvárdai Nádas-tó ökoturisztikai fejlesztése” című projekt. A fejlesztés fő célja a kisvárdai Nádas-tó természeti értékeire alapozott turisztika vonzó látványosságainak bemutatása, védelme, megőrzése. Egy komplex ökoturisztikai fejlesztést valósul meg, mely magában foglalja az ehhez szükséges fogadási feltételek kialakítását és fejlesztését, a XXI. századi turista igényeit is kiszolgáló vonzóelemeket, élményelemeket jelentő technikai fejlesztéseket és interaktív bemutatói formák, valamint környezetbe illő infrastruktúrális feltételek kialakítását. A projekt keretében a tó fogadási feltételeinek kialakítása és fejlesztése érdekében látogató központ kerül kialakításra egy meglévő épület átalakítása során. A tó bejáratnál egy fejjel lefele

megépített tájház építése szolgálja a komplex turisztikai, információs és látogatómenedzsment funkciók biztosítását. A vízi élővilágot bemutató attrakció egy dupla falú – tóba süllyesztett akvárium keretében történik. A látogatók az „U” alakú akváriumba sétálva tekinthetik meg a tó flórát és faunáját. Emellett a tó körül vízbe nyúló pihenőhelyek, kilátó, játszótéri elemek, illetve élményelemeket nyújtó fa tanösvény kerül kialakításra.

Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztési munkák

Kisvárdai Város Önkormányzata a 2018. évben a Startmunka Programot március elsején indította, 126 fő foglalkoztatásával. A közfoglalkoztatás legnagyobb előnye a megélhetés, a többletjövedelem biztosítása, mellyel hozzájárul a család bevételeihez, hiszen majdnem felük háztartásában ez az egyetlen jövedelem. Ráadásul közfoglalkoztatottaink fontosnak érzik magukat (hiszen azok is), nő az önbizalmuk, és ugyancsak fontos szempont, hogy ez a fajta munka helyben van, nem kell utazni, ingázni. A mezőgazdasági startmunka keretében burgonyát, paradicsomot, sárgarépat, petrezselymet, csemege kukoricát, sütő- és főzőtököt, fejes káposztát és uborkát termesztnek, továbbá betonelemeket gyártanak, száraztésztát készítenek és saját varrodájukban dolgoznak közfoglalkoztatottak. Az Önkormányzat a megtermelt javakat igyekszik a városban kamatoztatni, zárva azok ciklusát: a megtermelt konyhakerti zöldségeket és a meggyúrt száraz tésztát az önkormányzat által működtetett Kisvárdai Intézményműködtető Nonprofit Kft.-nek adják konyhai feldolgozásra, a varrodában elkészített textilipari árukat pedig önkormányzati óvodák, bölcsődék használják.

A munkaügyi hivatalok foglalkoztatási osztályai hatékonyságának növelésére, az álláskereső és a közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacra való visszatérésének segítésére indított programot az Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft. (OFA) Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú- Bihar megyében. Kisvárdai Város Önkormányzata a lakosság munkaerőpiaci helyzetének javítása érdekében részt vesz az OFA kezdeményezésében is.

A Smart City víziója több átfogó célhoz illetve azokhoz rendelt részcélok területével átfedést mutat, azonban a Smart City víziója a települési önkormányzat teljes működési spektrumát át kell, hogy hassa, így jelen részcélok rögzítettek érvényesnek tekintendők az említett egyéb célok esetében is.

Az „okos város” olyan település, amely a rendelkezésre álló technológiai lehetőségeket (elsősorban az információs és kommunikációs technológiát) innovatív módon használja fel, elősegítve ezzel egy jobb, diverzifikáltabb és fenntarthatóbb városi környezet kialakítását. Innovatív technológiákat alkalmaz, hogy csökkentse a költségeit és az energiafelhasználását, valamint szélesíti a szolgáltatási kínálatát, így módon javítva lakói életminőségét.

A belső fogyasztás ösztönzését és szervezését Kisvárdai Város Önkormányzatának kell végeznie, ezeknek a folyamatoknak ő a katalizátora.

Önkormányzati gazdálkodás szempontjából elmondható, hogy a vállalkozások által befizetett iparűzési adó évről-évre emelkedik. Ennek hatása van az önkormányzat gazdálkodására is. A feladatfinanszírozásnak köszönhetően a feladatok elvégzésére kap támogatást, viszont a felújítási fejlesztési feladatok elvégzésére saját forrásra van szüksége. Ez a forrás állhat saját bevételből – amit nagyrészt az adók adnak – és állhat pénzügyi közvetítő által biztosított forrásból. Egy ekkora város esetében folyamatosan fejlesztésekre, rekonstrukciókra, javításokra van szükség ahhoz, hogy a város egésze fejlődni tudjon.

Épített környezet

Kisvárdai Város Önkormányzata 2019. évben is – közkívánatra - újra meghirdette a „Virágos Kisvárdáért” elnevezésű városszépítő versenyt, mely törekvés arra, hogy felhívja a figyelmet az épített és természeti környezet tisztelésének a jelentőségére, a lakosság, a civil szervezetek, intézmények részvétele által az együttműködés fontosságára. A több kategóriában indított kezdeményezés („A legszebb virágos közterület”; „A legszebb virágos előkert” és „A legszebb virágos intézmény”) nagyban hozzájárul ahhoz, hogy egy kulturált, esztétikus, környezetbarát és vendégváró városkép alakuljon ki a településen.

Kisvárdai Város Önkormányzata TOP-2.1.3-15-SB1-2016-00032 projekt azonosító számú, „Települési környezetvédelmi infrastruktúrafejlesztése Kisvárdán” című támogatási kérelem keretében támogatást nyert a csapadékvíz elvezető rendszer rekonstrukciójára.

A beruházásnak köszönhetően a városban a Csillag utcán (Flórián tértől a Diner István utca kezdetéig), a Krucsay Márton utcán, a Somogyi Rezső utcán, a Mártírok útján, a Kölcsey Ferenc utcán (Városi Egészségügyi Alapellátástól a Várday István utca kereszteződésig), a Császay László utcán (Szent György tértől az Óvodáig), a Kossuth utcán, valamint a Liliom utcán valósul meg a csapadék-vízvezetékek rekonstrukciója, a belterület védelmét szolgáló vízvezető-hálózat fejlesztése a csapadékvíz-gazdálkodás céljainak figyelembe vételével. A kivitelezési munkálatok megkezdődtek a 2018. évben. A projektről projekthonlapot is létrehoztak, amely a www.csapadekviz.kisvarda.hu oldalon található meg.

Kiemelkedő folyamatban lévő fejlesztés a „TOP-3.2.1-15-SB1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” konstrukcióban megvalósuló „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Kisvárdán” című projekt. A beruházás során a Városháza, a Városi Tornacsarnok, a Városi Egészségügyi Alapellátás épülete, Sportöltöző, a Kisvárdai Várszínház és Művészetek Háza és a Csillag-közi Központi Társulási Óvoda, Nyitnikék Óvoda épülete energetikai korszerűsítése valósul meg.

Közlekedés

Kisvárdai Város fejlődésének egyik kulcstényezője a települési közlekedés fenntartható fejlesztése, a környezetbarát mobilitás feltételeinek megteremtése. A megközelíthetőség és elérhetőség fontos alapfeltétele a gazdasági fejlődésnek, a kedvezőtlen demográfiai tendenciák megfordításához közvetlen módon is hozzájárulhatnak az ilyen jellegű beruházások.

A város és a térség elérhetőségét nagyban javítani fogja az M34-es gyorsforgalmi út, amely az M3-as autópálya folytatásaként Vásárosnaménytől Kisvárdai és Záhony érintésével éri majd egy az országhatárt.

Bár nem kizárólagosan a város döntési kompetenciájába tartozó és nem csak Kisvárdai Városát érintő (nagy)beruházás, de a településen átmenő állami tulajdonú közutak felújítása szükséges. A belterületi közúti forgalomban továbbra is vannak problémás keresztmetszetek (közlekedésbiztonsági szempontú fejlesztések), emellett az alacsonyabb rendű felvezető útszakaszok szűk kapacitása is a belterületi úthálózat fejlesztését igénylik.

A település elérhetőségét erősítő valamint a belső úthálózatának tehermentesítésének csökkentő beavatkozásként folyamatban van a Kisvárdát elkerülő szakaszok kiépítése.

A 2018. évben már átadásra került a 4. sz. főút és a 4108 j. összekötő út közötti szakasz, amellyel közvetlen kapcsolat jött létre a 4-es számú főút, a kisvárdai Ajaki út, Anarcsi út, valamint a Papi út között. A beruházásnak köszönhetően a település mentesül az átmentő teherforgalom alól, mérséklődnek a környezeti ártalmak, a zaj-és legszennyezés.

Kivitelezés alatt van a 2018. évben 1 kilométeres szakasz a 4109-es, a 4111-es és a 4145-ös utak között. A kétsávos úthoz három körforgalmú csomópont is létrejön a fenti közutakkal való keresztezés megoldásához.

A déli elkerülő utat (a 4-es főutat és a Vásárosnaményra vezető 4108-as utat összekötő 3,2 kilométeres, kétsávos útszakaszt) szintén megvalósítják, tervezett továbbá a nyugati összekötő úton található körforgalom kiépítése is.

A belső úthálózat közlekedésbiztonsági fejlesztései között kiemelkedő a 2018. évben folyamatban lévő körforgalom, mely a Hármas úton a 4109-es, a 4111-es és a 4145-ös út csomópontjában jön létre.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

SWOT analízis – Erősségek, Gyengeségek

Erősség	Gyengeség
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szabolcs-Szatmár-Bereg megye történelmi jelentőségű települése ▪ Járásszékhely, így közigazgatási funkciója magas fokú. ▪ Várostérségi központként funkcionál ▪ Elsősorban foglalkoztatási szerepével és közszolgáltatás koncentrációjával jelentős kisugárzó hatást gyakorol a Kisvárdai járás településeire ▪ Kisvárdai megyei szinten funkcióellátottsága alapján középvárosi funkciókkal rendelkezik. ▪ A város kiemelkedő ingázási célpont 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nem kellően formalizált gazdasági, turisztikai kapcsolatrendszer a térségi településekkel. ▪ Kisvárdai a megye viszonylag periférikus részén fekszik.
Társadalom	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kisvárdai a térség értelmiségét tömörítő központnak számít. ▪ Erős a lokálpatriotizmus, a helyi identitástudat. ▪ A településen működő Roma-, Ruszin Nemzetiségi Önkormányzattal Kisvárdai Város Önkormányzata szoros kapcsolatot tart fenn. ▪ A város kiemelkedő ingázási célpont, azonban ezzel párhuzamosan jelentős a naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya ▪ A foglalkoztatottak jelentős része alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban kap munkát ▪ Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem meghaladja a megyei értéket és mind a megye járásközpontok átlagát, mind a Kisvárdai járás átlagos értékét ▪ Regisztrált bűncselekmények száma csökkenő ▪ A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya csökkenő 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kisvárdai természetes szaporodásnak, fogyásának mérlege az elmúlt időszak átlagát vizsgálva kis mértékben bár, de negatív tartományú értéket jelez. ▪ Szabolcs-Szatmár-Bereg megye egyik legnépesebb települése ▪ Népszámszám csökkenés tendencia szerű (amely a járás többi nagyobb településére is jellemző) ▪ Előregedő korfájú település ▪ Az elvándorlási egyenleg negatív. Többen hagyják el a várost, mint a betelepülni szándékozók. ▪ A képzettségi mutatók optimálisabbá váltak, azonban a megyei és az országos növekedési tendenciától némileg elmarad. ▪ A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az országos átlagot meghaladóan rossz ▪ A település lakásállomány idősnek mondható, a térségben az elmúlt időszakban szignifikánsan csökkent a lakásépítések aránya

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya gyakorlatilag 100% ▪ A település lakossága alapvetően összetartó, társadalmi hovatartozás szerinti konfliktus nem ismert. ▪ Szellemi örökség ▪ Magas a civil szervezetek száma, aktív civil élet ▪ Aktív egyházi élet ▪ Erős nemzetközi kapcsolatrendszer, erős testvérvárosi kapcsolatok ▪ Tradicionális nagyrendezvények 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szegregátumok jelenléte ▪ Roma lakosság munkaerőpiaci hátrányai ▪ Kedvezőtlen vitalitási index ▪ Forrásszegény a civil szféra ▪ Városmarketing alacsony hatékonysága
Humán infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kisvárdán a középfokú oktatásnak komoly történelmi hagyományai, alapjai vannak, 2016. évtől a város képzési portfóliója egyetemi képzésekkel is kiegészült, ▪ Az oktatás – nevelés teljes spektruma elérhető, a bölcsődétől a felsőoktatásig. ▪ Egyházi intézményfenntartók a nevelés-oktatás területén ▪ A képzések struktúrája illeszkedik a helyi gazdaság igényeihez; ▪ Művészeti oktatás jelenléte ▪ Egészségügyi közszolgáltatások magas színvonala ▪ Felső – Szabolcsi Kórház jelenléte (szakellátás, kórházi ellátás), mely térségi hatókörű ▪ Szociális közszolgáltatások magas színvonala ▪ Kulturális és művelődési intézmények magas színvonala, tradicionális programjai ▪ A szolgáltatások egyenlő elérhetősége biztosított a város, illetve egyes szolgáltatások esetében a térség lakosai számára is. ▪ A közszolgáltatási intézmények belső és külső együttműködése intenzív. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkormányzat befolyása egyes közszolgáltatások esetében a megváltozott fenntartói viszonyok miatt korlátozott (pl. köznevelés). ▪ Az oktatási intézmények kihasználtsága csökkenő tendenciát mutat, összhangban a demográfiai folyamatokkal. ▪ Oktatási intézmények infrastruktúrája nem minden esetben megfelelő
Gazdaság	

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kisvárdai Város egyértelműen a térség gazdasági központjának tekinthető. ▪ Kisvárdai Városában az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték Szabolcs – Szatmár – Bereg megyei járásszékhelyek közül a legmagasabb értékű. ▪ A hatodik legnagyobb vállalászási sűrűséggel rendelkező település a megyében ▪ A város vállalászási aktivitása különösképpen magas a térségben ▪ Nagyfoglaloztatók jelenléte (Multinacionális vállalatok jelenléte) ▪ Nehézipari, villamos ipari és élelmiszeripari hagyományok ▪ Tercier szektorban működő vállalozások száma emelkedik, foglaloztatási aránya kiemelkedő ▪ Termásvízkinccs ▪ Kisvárdai Város mezőgazdaságának egyre inkább meghatározó jellemzője a speciális módú és jellegű termények termesztése, újszerű, és várhatóan nagy piaci kereslettel bíró a kóser zöldségek termesztése. ▪ A mezőgazdasági szektor tekintetében Kisvárdai városában jelentős K+F tevékenységként van jelen a Debreceni Egyetem Nyíregyházi Kutatóintézetének telephelye. ▪ Jelentős ipari vállalozások jelenléte ▪ Kisvárdai Város jelentős idegenforgalmi potenciállal rendelkezik, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hiányosságok tapasztalhatók a tudástranzfere biztosító szereplők között. ▪ A Kisvárdai járás turisztikai potenciálja alacsony kihasználtsággal és ismertséggel rendelkezik, hiányoznak a kiegészítő térségi szintű attrakciókkal való kapcsolódási pontok, a közös turisztikai desztinációmenedzsment. ▪ A vállalozások túlnyomó többsége tőkeszegény ▪ Az országos átlagtól magasabb munkanélküliség
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalozásfejlesztés, közösségfejlesztés feladatai kerülnek előtérbe. ▪ A normatív szabályozás helyébe a feladatalapú finanszírozás került bevezetésre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkormányzat intézményfenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult. ▪ Megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóából való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a várostól, valamint a beszedett gépjárműadó 40%-a marad a városnál.

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Országos és nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkező városvezetés. ▪ Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek működése alapvetően zavartalan, a pénzügyi egyensúly fennáll, a befolyt önkormányzati bevételek és a rendelkezésre álló pénzkészlet biztosítja a kiadások fedezetét. Likviditási hiánnyal nem jellemezhető az Önkormányzat. ▪ Hatékony közmunkaprogram. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bérlakás állomány alacsony szintje és minőségi jellemzői. ▪ Relatív szűk humán kapacitás.
Táj, környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Termálforrás jól hasznosítható ▪ Védett természeti területek ▪ Érintetlen természet ▪ Erős turisztikai potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Természeti értékek rendszerezett bemutatása nem minden esetben megoldott
Zöldfelületi rendszer	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közösségi zöld területek mozaikos szerkezete ▪ Az utak kereszteződésében kialakult teresedések Kisvárdai esetében színvonalasan, példaértékűen vannak kialakítva. ▪ Az utcák fásítása kielégítő. ▪ A Vár és Fürdő együttese, mint kiemelt környezeti elem ▪ Sportlétesítmények területe, mint összefüggő nagyméretű környezeti elem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A zöldfelületek funkciószegények, műszaki állapotuk változó ▪ Játsszóterei ellátottság gyenge (mennyiségi és minőségi hiányok) ▪ Utcafásítások hiánya: A belvárosban egyes helyeken hiányos a fásítás, emiatt a zöldfelületi rendszer nem alkot összefüggő hálózatot ▪ Az idős fák száma kimagaslóan nagy, azonban ezek ápolása sok esetben nem megfelelő/hiányos.
Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Történelmi városszerkezet egy része megőrzésre került ▪ Széleskörű helyi értékvédelem ▪ Városias a településkép 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Társasházi lakásállomány korszerűtlen ▪ Önkormányzati bérlakás-állomány műszakilag elavult ▪ Alacsony lakásépítési kedv
Elérhetőség, közlekedés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Közlekedési szempontból jól megközelíthető a 4. számú főút, valamint a Budapest-Záhony vasútvonal igénybevételével. Északon Döge, nyugaton Kékcse, Rétközberencs, délen Ajak, Anarcs, keleten Pap, Jéke települések határolják. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiépítetlen útnak számít a 3832. sz. Kisvárdai-Révleányvár összekötő út ▪ A buszmegállók sok helyen csak jelzőtáblával vannak jelezve. Megfelelően kialakított buszmegálló kevés helyen van, vagy teljesen hiányzik

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none">A város és a térség elérhetőségét nagyban javítani fogja az M34-es gyorsforgalmi út, amely az M3-as autópálya folytatásaként Vásárosnaménytől Kisvárdáig és Záhony érintésével éri majd meg az országhatárt.	a buszöböl és a peron, így az autóbuszok a forgalmi sávban állnak meg.
Közművesítés	
<ul style="list-style-type: none">A településen a vízellátottság 100%-osA szennyvízcsatorna hálózat az egésze településen ki van építveA gázvezeték hálózat lefedettsége a településen közel 100%-os és jó állapotú;A villamos-energia hálózat kiépítettsége 100% és bővítésre is alkalmas;Hírközlési hálózat a településen teljesen ellátott.Megoldott a szilárd és szelektív hulladékgyűjtés és szállítás	<ul style="list-style-type: none">A szennyvízhálózatra való rákötés hiányosA közművek folyamatos karbantartást igényelnek

SWOT analízis – Lehetőségek - Veszélyek

Lehetőség	Veszély
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intenzívebbé válnak a gazdasági kapcsolatok. ▪ Erősödik a város logisztikai szerepköre. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A külső környezeti hatások, belső konfliktusok miatt elmarad, nem folytatódik a város megújulása. ▪ Szuburbanizációs, agglomerációs folyamatok nem terjednek ki a településre. ▪ A város környezetében lévő erős gravitáció centrumok (kiemelten Nyíregyháza MJV) korlátozzák a városi funkciók megmaradását, erősödését. ▪ Tovább növekednek a különbségek a járási központ és a többi település között.
Társadalom	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Foglalkoztatási paktum ▪ A nehéz szociális helyzetben lévők célzott támogatása, a szociális gondoskodás fejlesztése. ▪ A társadalmi szolidaritás és kohézió erősítésének, a kirekesztődés megelőzésének, az esélyek javításának igénye, kényszere nő. ▪ Az életmódváltás, fenntarthatóság elvének erkölcsi normává válása. ▪ Az egészség fontosságának felértékelődése, egészségtudatos magatartás elterjedése. ▪ A kvalifikált fiatalabb nemzedék helyben tartása településfejlesztési húzóerő lehet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A népesség további öregedése. ▪ A természetes fogyás és az elvándorlás folytatódása. ▪ A helyi gazdaság erősödésének hiányában a munkanélküliség problémája fennmarad. ▪ A tartós munkanélküliség és azzal összefüggő szociális bajok erősödnek egyes társadalmi rétegek tekintetében. ▪ A lakosság polarizáltsága nő, jelentős korlátozó tényezővé válik. ▪ Szociálisan hátrányos, sok esetben a jogkövető magatartásra képtelen társadalmi réteg növekvő aránya. ▪ Az elmagányosodás, bizalmatlanság fokozódása. ▪ A közeli megyeszékhely és régióközpont elszívó hatása erősödik. ▪ A civil szervezetek egymás közötti együttműködésének hiánya.
Humán infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az idősek nappali ellátását biztosító épület funkcionális bővítése, fejlesztése. ▪ Az alkonygazdaság fejlesztése, szolgáltatásainak bővítése. ▪ A megváltozott munkaképességűek ellátása. ▪ Az idősek, betegek átmeneti ellátásának fejlesztése. ▪ A mentálhigiénés segítségnyújtás fejlesztése. ▪ A középületek akadálymentesítése minden rekonstrukciónál. ▪ A gazdaság- és vállalkozásfejlesztési funkciók erősödése, városmarketing. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A munkakörnyezetek változásaihoz (pl. Ipar 4.0. diktálta elvárások) nem illeszkedik a jövőbeni képzési portfólió. ▪ A közeli gravitációst központok elszívó hatása a humánerőforrásra. ▪ További feladatelvonás az intézményrendszer egyes elemeinek elsorvadását eredményezheti. ▪ A jelenleg térségi szinten működő feladatellátás beszűkülése. ▪ A kedvezőtlen demográfiai folyamatok az oktatási intézményekben fölösleges, az egészségügyi és szociális intézményekben hiányzó kapacitásokat generálhatnak.

Lehetőség	Veszély
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megújuló energiahasznosítás iránti igény növekedése (energiafüggőség oldása a rentábilis intézményüzemeltetés érdekében). ▪ A duális szakképzés és a térségi foglalkoztatási paktum az oktatási rendszer reformját, a piaci igényekhez igazodó képzési portfólió kialakítását segíti. ▪ A felsőfokú képzés portfóliójának piaci igényekhez illeszkedő bővítése 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A helyi adóbevételek csökkenése.
Gazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ K+F+I tevékenységek ösztönzése (az infokommunikációs technológia, a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonása). ▪ A partnerségek erősítése, intenzívebbé tétele. ▪ A lakosság képzettségi szerkezetének gazdasági igényekhez igazítása. ▪ A város turisztikai adottságainak a lehető legnagyobb fokú kihasználása, a célirányos összefogás és együttműködés fokozása a szereplőkkel, az attrakciók és a programkínálat bővítésével. ▪ Az önkormányzat számára rendelkezésre álló viszonylag korlátozott eszközök segítségével a foglalkoztatási lehetőségek bővítésének elősegítése (értékteremtő közmunka). ▪ A helyi KKV támogatás lehetősége az önkormányzati Európai Unió források segítségével. ▪ Elterjednek az alternatív mezőgazdasági tevékenységek. ▪ A gazdasági együttműködések (integrátor szervezetek, új típusú szövetkezetek) szerepe felértékelődik. ▪ Önfoglalkoztatás, önfenntartás ösztönzése, szociális szövetkezetek támogatása. ▪ Magas hozzáadott értéket képviselő vállalkozások megtelepülésének támogatása. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A hármastárs határ-térség lakosságának vásárlóereje nem növekszik ▪ Turisztikai fejlesztések (természeti és kulturális vonzerők összekapcsolása) elmaradása. ▪ Geotermikus energia, termálvíz hasznosítás. ▪ A külső makrogazdasági feltételek nehézsége, negatív gazdasági klíma akadályozó feltételek. ▪ Megyebeli erős versenytársak jelenléte csökkentik a város iránti befektetői szándékok felerősödését. ▪ Az országos fejlesztési prioritások iránya – tudás, innováció-orientáltság – nem kedvező a városnak. ▪ A turisztikai tendenciák negatívan alakulnak. ▪ Az európai uniós források tekintetében élesedő verseny várható.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az – intézményfenntartóiból gazdaságfejlesztői és területfejlesztési szerepkörrel törvényi szabályozással felruházott – önkormányzat decentralizált gazdaságfejlesztés fontos helyi szereplőjévé válik. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkormányzatok feladat- és hatásköre kedvezőtlenül alakulhat. ▪ Az önkormányzatok állami forrásai/ támogatásai csökkennek. ▪ Az önkormányzat állami költségvetésből történő finanszírozásának csökkenése miatt

Lehetőség	Veszély
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az értékteremtő közmunkaprogram folytatása, erősítése. ▪ Foglalkoztatási paktum. ▪ A területfejlesztési feladatok a szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelő elvégzése. ▪ Az önkormányzati beavatkozások a magán-erős beruházások számának növekedését eredményezhetik. ▪ Településrendezési szerződésekben rejlő lehetőségek kihasználása. 	<p>a rendelkezésre álló fejlesztési forrásokat a működésre kell fordítani.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A város nem tudja teljes mértékben kiaknázni a járási központi szerepköréből adódó lehetőségeket.
Táj, környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A védett lápterület védelme érdekében mindenképp a K-i irányú ésszerű, korlátozott növekedés támogatható. ▪ A síkság természeti adottságokhoz igazodó szántó- és gyepgazdálkodás támogatandó, a vizes élőhelyek védelmével ▪ Kisvárdai gyepek különleges természetmegőrzési terület tekintetében a területen mozaikosan található retek, mocsárretek, magassásosok, zsombékosok mozaikjai fennmaradásának biztosítása; ennek érdekében kíméletes legeltetési és kaszálási módszerek kidolgozása, kaszátlan területek mozaikos kijelölése. ▪ Az ökológiai folyosók megtartása és bővítése. ▪ A felhagyott, barnamezős és/vagy funkcióvesztett területek revitalizációja 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A gyepek teljes becserjésedésének és a nádasok gyepek rovására történő terjedése ▪ Csatornák, állóvizek további tápanyag és egyéb szennyezőanyag terhelése ▪ Inváziós és tájidegen fa-, cserje-, és lágyszaru fajok (aranyvessző fajok, gyalogakác, zöld juhar) térnyerése ▪ Az ipari, gazdasági rendeltetésű területek tájba illesztése nem teljes mértékben kerül megoldásra
Zöldfelületi rendszer	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Egységes utcabútorok kihelyezése, egységes arculatú utcatáblák, egyéb irányítók elhelyezése. ▪ Kiemelten a lakótelepi zöldfelületek rendezése, fejlesztése ▪ Hiányzó utcafásítások kiegészítése ▪ A matuzsálem-korú fák rendkívüli értéket képviselnek, ezek megmentése, ápolása ▪ A zöldterületek hálózatba történő fejlesztése ▪ Klímaadaptációs intézkedések végrehajtása a zöldfelületi rendszer fejlesztése során ▪ A termőföldekkel való takarékos gazdálkodás megvalósítása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A zöldfelületi rendszer nem kerül összefüggő, magas biodiverzitású egységgé fejlesztésre, így Kisvárdai klimatikus tényezői romlanak. ▪ A rekreációs zöldfelületi területek fejlesztésének elmaradásával a lakosság komfortérzete jelentősen csökken.
Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A környezet minőségére kisugárzó hatással bíró építészeti értékek jelenleg üresen és gyakorlatilag mindegyik korszerűsítés, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Leromlott védett épületállomány megújítása nem történik meg.

Lehetőség	Veszély
<p>modernizáció, felújítás előtt áll. Azok felújítása és XXI. századi funkciójuknak a megtalálása.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zöld mezős beruházások visszaszorítása. ▪ A meglévő lakóterületi térségek tartalékainak kihasználása a kompakt város elveinek figyelembe vételével. ▪ A városias fogadóövezet, központi zöldfelülettel, szoborparkkal ellátott főtér fejlesztése ▪ Tömbfeltárások új lakóterületek kialakítása érdekében ▪ A kvalifikáltabb réteg magasabb minőségigényét kielégítő új jó minőségű, urbanus lakóterületek kialakítása. ▪ A városokban átszellőzési vagy ventilációs folyosók létrehozása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A város növekedése során nem törekszik a kompakt város elveinek betartására. ▪ A szükséges energetikai fejlesztések elmaradása. ▪ A társasházi, panel technológiájú épületek rehabilitációjának elmaradása. ▪ Szlömösödési folyamatok folytatódnak, erősödnek.
Elérhetőség, közlekedés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A kisvárdai települési közlekedés fenntartható fejlesztése, a környezetbarát mobilitás feltételeinek megteremtése. ▪ Közlekedésbiztonsági szempontú fejlesztések megvalósítása hivatásforgalmú kerékpárút hálózat fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A tömegközlekedési módok háttérbe szorúlnak, nő a város közlekedési leterheltsége ▪ A környező településekre nem épül ki teljes körűen a kerékpárutas hálózat.
Közművesítés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ További jelentős pályázati források megjelenése várható a közművek tekintetében. ▪ Megújuló energianyelhasználás arányának növelése. ▪ Szennyvízkezelés minőségi fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A pályázatokhoz szükséges önrész hiánya.

3.1.3. A településfejlesztés és - rendezés kapcsolata

A 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet rendelkezik a településfejlesztési és településrendezési eszközök tartalmáról és azok összefüggéseiről. A rendelet 3.§ szerint:

„(4) A koncepció és a településszerkezeti terv egymással tartalmi összhangban készül.

(5) A stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra.

(6) A helyi építési szabályzat a településszerkezeti tervvel összhangban – a tervezett változások időbeli ütemezésének figyelembevételével – készül.”

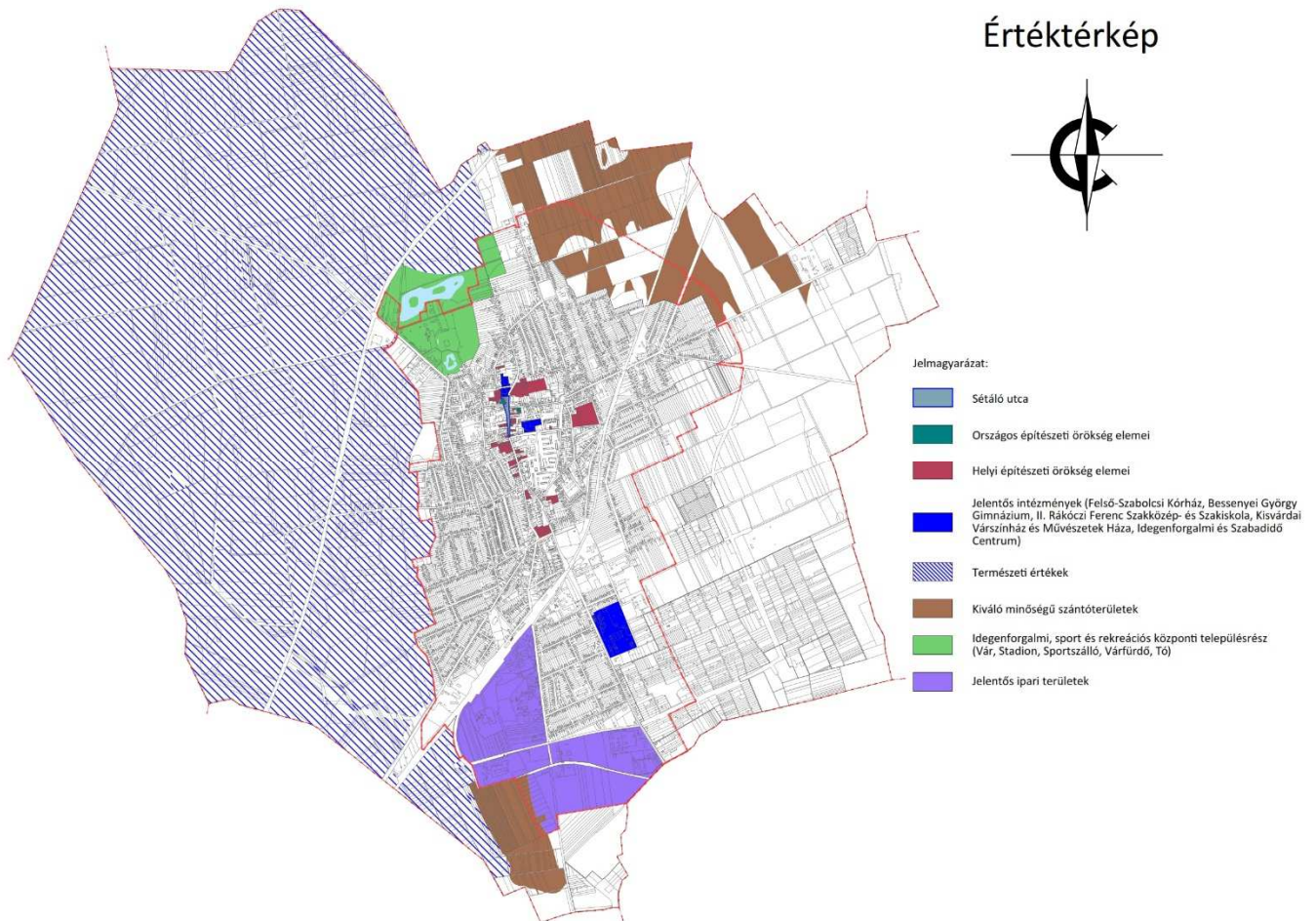
A helyzetértékelés alapján azonosíthatók azok a lehetséges módosítási szükségletek, amelyek által biztosíthatók a tervezett fejlesztések feltételei. Ezek közül a legnagyobb változást az alábbiak jelentik:

- gazdasági területek bővülése a város északi és déli részén, a már meglévő és a tervezett közlekedési folyosók mentén,
- idegenforgalmi, turisztikai és sport területek a Vár környezetében,
- lakóterületi fejlesztések a belterülethez közvetlenül kapcsolódó zártkerti, illetve a belterület és az elkerülő keleti szakasza közötti szorosan kapcsolódó területeken,
- közlekedési folyosó gyűrűje a település belterületi határának közelében, a teljes tervezett nyomvonal mentén.

3.2. Probléma és értéktérkép

A település problémáinak és értékeinek összefoglalója térképi formában, a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolása.

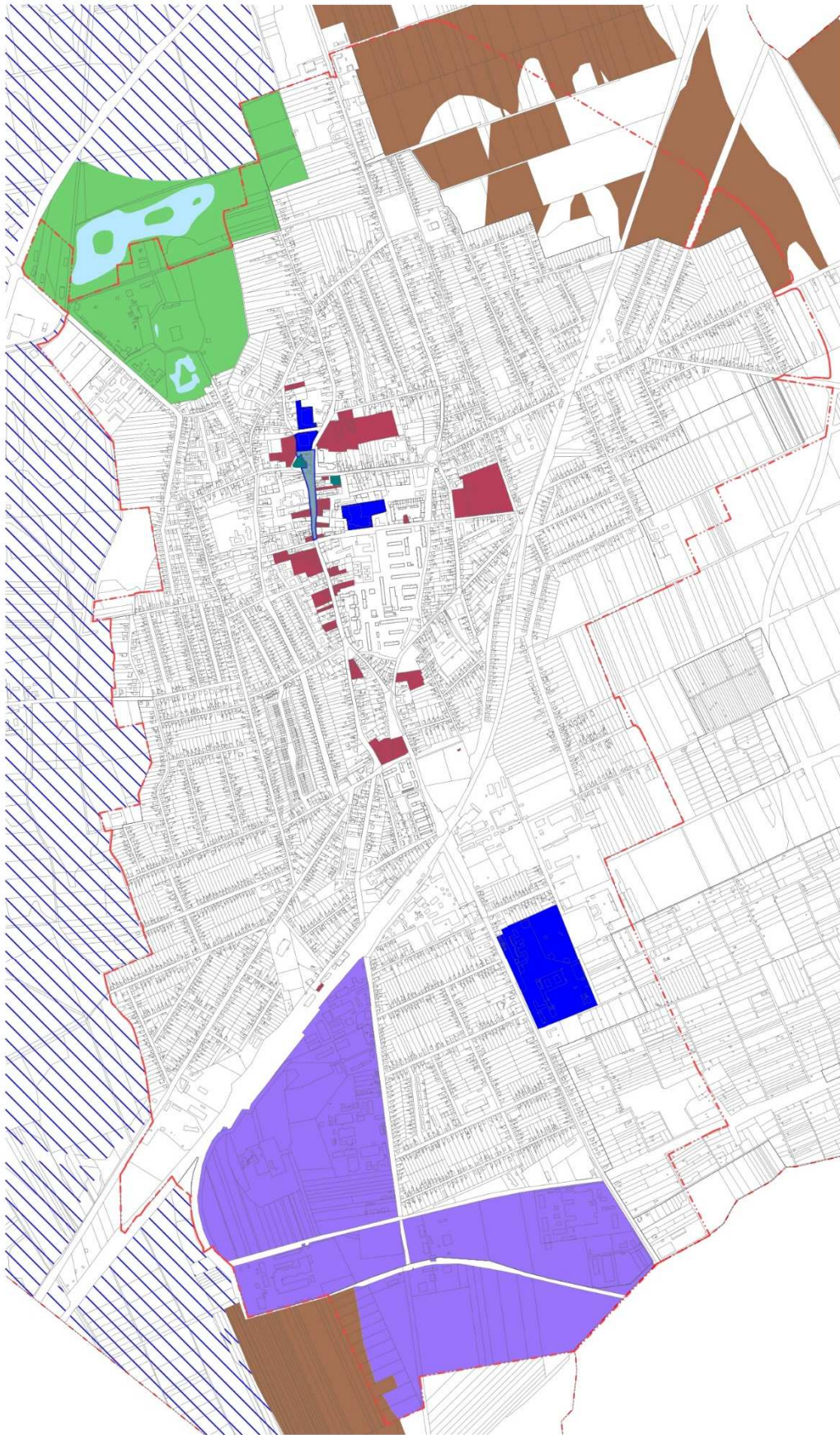
A térképi ábrázolás során az alábbi jelzések láthatók.

(Forrás: saját szerkesztés)

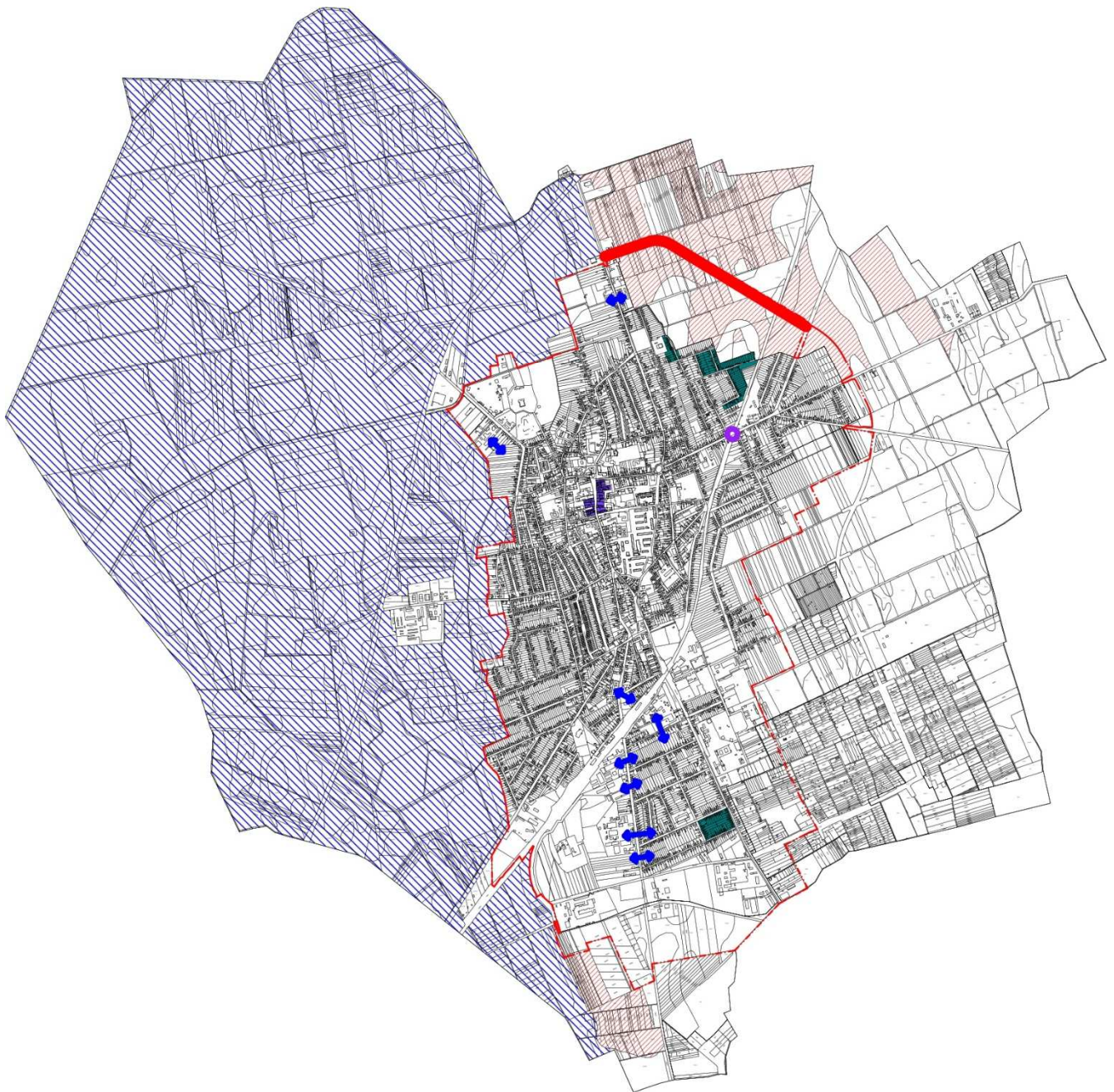
- Várrom és „ex lege” műemléki környezete [Vár u. 33/C (hrsz.: 963/4); Törzsszám: 6070]
- Római Katolikus templom és „ex lege” műemléki környezete [Flórián tér (hrsz.: 791); Törzsszám: 6069]
- Diener-Bankház; Könyvtár és „ex lege” műemléki környezete [Flórián tér 19. (hrsz.: 792); Törzsszám: 10230]
- Egykori zsinagóga és „ex lege” műemléki környezete [Csillag u. 5. (hrsz.: 2551/1); Törzsszám: 10667]
- Várofürdő
- Sétálóutca (történelmi városmag)
- Kertvárosias lakóövezet
- természetvédelmi területek
- ipari/gazdasági területek
- kiemelt minőségű szántó területek

Értéktérkép kivágat

(Forrás: saját szerkesztés)

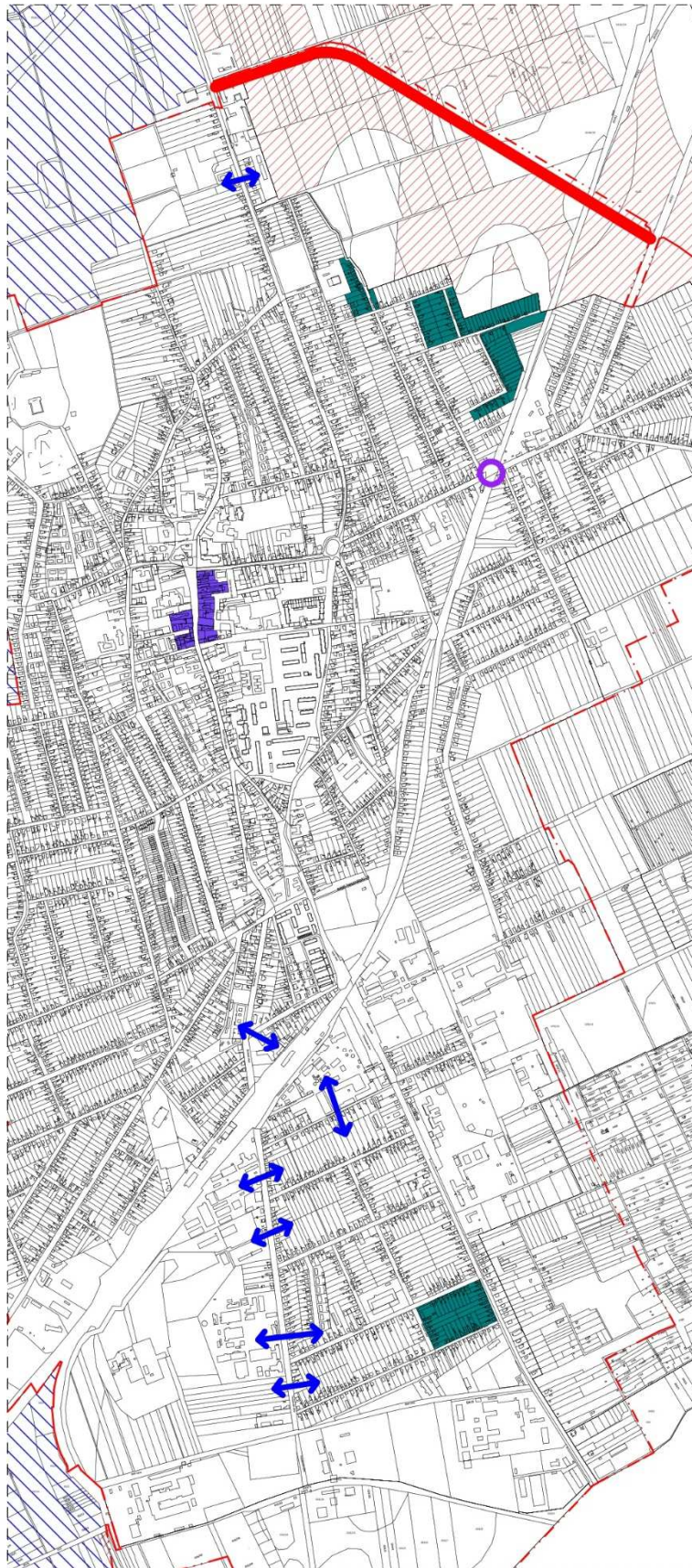
Problématérkép

- Természeti értékek miatt korlátozott terület felhasználási lehetőségek
- Jóminőségű földterületek miatt korlátozott terület felhasználási lehetőségek
- Az északi elkerülőút hiánya
- Szegregátumok
- Szlömösödött lakóépületek
- Túlterhelt közlekedési csomópont
- Gazdasági és lakó területek közötti konfliktus

(Forrás: saját szerkesztés)

Problématérkép kivágat

(Forrás: saját szerkesztés)

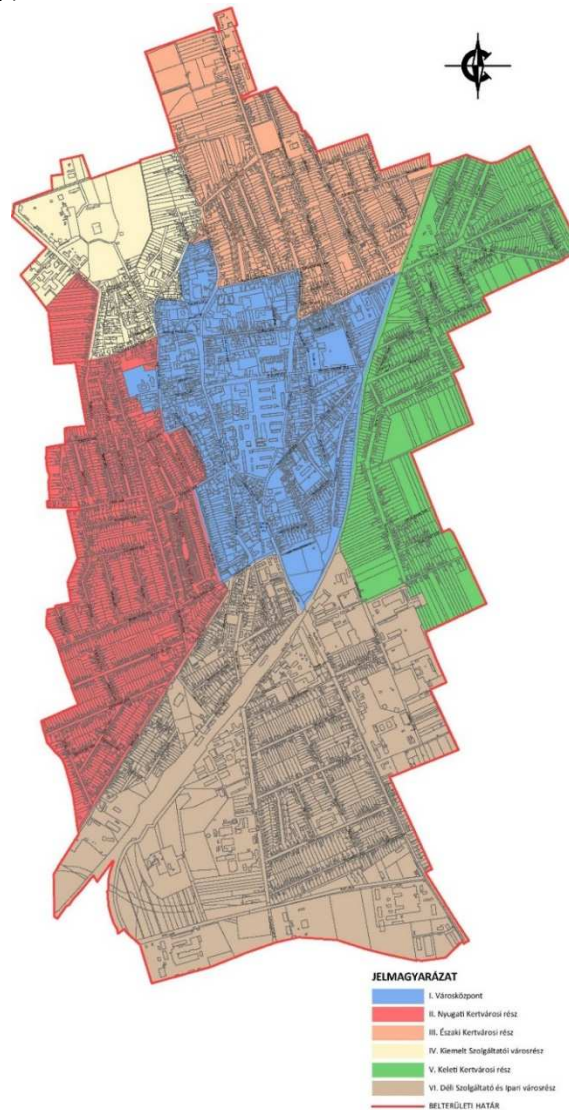
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1. A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

Kisvárdai beazonosított városrészei hézag- és átfedés-mentesen fedik le a város közigazgatási területét. A városrészekre osztás a szerkezeti terven, valamint a városrészek jelenlegi és tervezett funkcióin alapul (városközpont, lakóterületek, ipari területek megléte illetve azok kialakítási szándéka). A Megalapozó vizsgálatban beazonosított hat városrész az alábbi:

- I. Városközpont**
- II. Nyugati Kertvárosi rész**
- III. Északi Kertvárosi rész**
- IV. Kiemelt Szolgáltatói városrész**
- V. Keleti Kertvárosi rész**
- VI. Déli Szolgáltató és Ipari városrész**

Városrészek (áttekintő térkép)

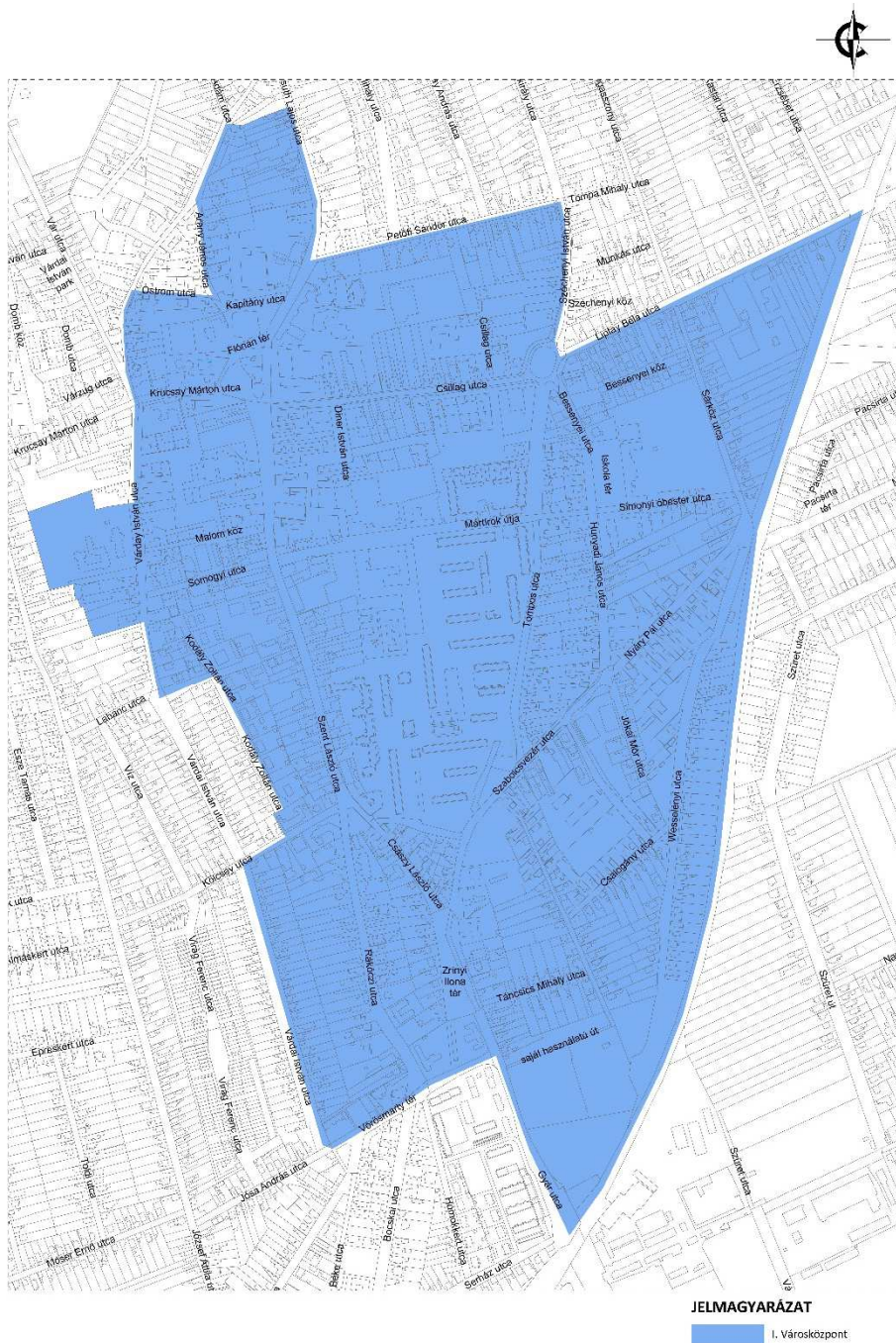
(Forrás: saját szerkesztés)

A „I. VÁROSKÖZPONT” VÁROSRÉSZ

A „I. Városcsokpont” városrészi lehatárolása:

Ostrom utca, Arany János utca, Kossuth Lajos utca, Petőfi Sándor utca, Széchenyi István utca, Liptai Béla utca, Vasúti pályatest, Gyár utca, Aradi Vértanúk tere, Rákóczi Ferenc utca (Szent György tériig): külső oldal, Szent László utca: külső oldal, Várdai István utca: külső oldal, Váralja utca

„I. Városcsokpont” városrészi

(Forrás: saját szerkesztés)

A történeti településközpont a több századon át tartó településfejlődési folyamat során, térben állandó helyen jött létre. A karakter mára kialakult jellemzőit az elmúlt száz- százötven év építkezései határozzák meg néhány ennél is idősebb reprezentatív funkciójúépülettel együtt. Ez az állandó tér jelenti az észak-dél tengelyű főutcát - főteret alakító -alapvetően eklektikus – épületeket, melyek akár egy- egy telektömb beépítésével jöttek létre. Jelenti még a hézagosan zárt sorú -kisvárosias jelleget is hordozó- beépítést is melynek zárt sorú válása alakította ki ezt a karakterjellemzőt. Ezek már földszintes, legfeljebb egy emeletes beépítések a központi tértől távolodva, pl. a sétáló utca folytatásában.

A városközpont kiemelkedő, jellegzetes karakter típusa a szakrális ill. a reprezentációs (közszolgálati) épületek kiegyensúlyozott megjelenése, melyeket térben kiegészít a burkolt ill. fásított közterek, közparkok együttese. Az emlékművek, köztéri alkotások e városkarakter további fontos kiegészítő elemei. A települési karakter városi sziluettet érintő vonatkozása is jelentős.

A kategóriában meghatározó a Tompos utcai lakótelep földszint + 3 szintes, alagút-, illetve csúszózsálas szerkezetű, lapostetős, úszótelkes épületeivel, mely a történeti főutcaként értelmezett Szent László utcától keletre, a városközpont és a szomszédos kertvárosias lakóterület között helyezkedik el. A terület belső magjában oktatási, nevelési (Rákóczi Ferenc Szakközép-és Szakiskola, Vári Emil Általános Iskola, Tompos lakótelepi Óvoda, Tompos úti Bölcsőde) és egyéb közintézmények (Kisvárdai Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete) található. A városrészt kifejezett növényállomány, fasorok, és zöldfelületek, parkok gazdagítják.

Előbbin túl ebben a településrészben azonosítjuk a Gyár úti lakótelepet, mely a városközponttól délre található, a kertvárosias településrész határán, az ipari-gazdasági településrész közelében. A településrész földszint + 2 szintes, téglás szerkezetű, lapostetős, úszótelkes társasházakat, lakóépületeket, egyéb kereskedelmi-, szolgáltató funkciót is ellátó épületeket foglal magában. Az említett lakótelepi területnek a telepszerű beépítésű városközponti településrészben a beépítés jellege, valamint a lakófunkció mértékadó megjelenése miatt van helye.

A gazdasági funkciók jelennek meg a legszembetűnőbben a városközpontban: ha a kiskereskedelmi üzletek, bankok és vendéglátó egységek városon belüli elhelyezkedését vesszük szemügyre, könnyen észrevehetjük ezek sűrű, egy meghatározott területen való elhelyezkedését. A kiskereskedelmi üzletek, bankok elhelyezkedéséből megállapítható, hogy a Szent László utca és a Csillag utca vonalán húzódó tengely mentén található a városközpont szolgáltatásai és intézményei.

Humán szolgáltatói funkció jelenléte szintén erős a területen, sok oktatási intézmény, több idősek otthona, valamint az egészségügyi alapellátás intézményrendszere is ebben a városrészben található.

A népesség kormegoszlására jellemző az aktívkorúak dominanciája, a lakónépesség 66,2 %-át alkotják, mely kis mértékben (1,3 %-kal) nagyobb a város egészén számított értéktől. Az aktívkorúak itt tapasztalható nagyobb koncentrációja a családi házas ingatlanok csekély számának, valamint az idősebb korosztály külsőbb területeket célzó helyhez kötöttségének tudható be. A 0-14 évesek százalékos aránya az összlakossághoz viszonyítva 16,7 %, ami alig kimutatható mértékben tér el a városi átlagtól. A 60 és annál idősebb népesség részarányát tekintve elmarad a városi átlagtól, 17,2 %-on állapodik meg. 2001-ben is ilyen arányok voltak tapasztalhatóak a korcsoportok megoszlásában.

Az „1. Városközpont” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Városközpont
Lakónépesség száma	16986	6250
Lakónépességben belül 0-14 évesek aránya	15,6	16,7
Lakónépességben belül 15-59 évesek aránya	64,9	66,2
Lakónépességben belül 60-X évesek aránya	19,4	17,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	14,1	12,0
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	20,5	23,4
Lakásállomány (db)	6832	2709
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,1	3,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,2	41,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,3	8,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül	54,8	55,2
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	35,3	33,7
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	33,5	31,6
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességben belül	53,4	52,7
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	15,4	14,9
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,0	8,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,3	3,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	8,7

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „II. NYUGATI KERTVÁROSI RÉSZ” VÁROSRESZ

A „II. Nyugati Kertvárosi rész” lehatárolása

Városmajor utca, Krucsay Márton utca, Várday István utca, Bajcsy Zsilinszky utca, Labanc utca, Kodály Zoltán utca, Kölcsey utca, Várday István utca, Vörösmarty tér, Dózsa György utca, Attila utca, Diófás utca, Darusziget utca, Mórnicz Zsigmond utca, Csokonai Vitéz Mihály utca, Móser Ernő utca, Bolgár utca, Szív utca, Török utca, Kákastó utca, Rétalja utca

„II. Nyugati Kertvárosi rész” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

Az egyes kertvárosias, falusias területek általános jellemzője az oldalhatáron álló beépítés, ettől eltérő, azaz szabadonálló, netán úszótelkes beépítésre csak elvétve, inkább a területekhez kapcsolódó egyéb funkciójú épületek, középületek esetében kerül sor. Több területen jó állapotú és többnyire megfelelően, esetenként igényesen tervezett családi házak is megtalálhatók. A lakóterületeken esetenként megjelennek a kortárs építészet ízléses, visszafogott példái is, így a mediterrán és a minimál stílus képviselői is.

A városrész nevéből eredeztethető funkciójától csak elszórtan tér el, nagyrészt kertvárosi jellegű lakóingatlanok épültek a területen. Ez alól a Városmajor utca északi része és a városközpont közel álló Várdai István utca jelent kivételt. Ezen övezetekben, több helyütt közigazgatási, oktatási és kereskedelmi/gazdasági funkció is helyet kap.

A városrész nagyfokú homogenitást mutat a lakóterületek tekintetében, intézményekkel kevésbé ellátott, csak az alapellátáshoz kapcsolódó kereskedelmi egységeket találjuk meg itt, amelyek azonban jól illeszkednek a terület lakóövezeteibe.

Az aktív korúakon mért legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a városi átlag közelében mozog, valamelyest kisebb is annál (11,3 %). Ugyanakkor a 25 évnél idősebb népesség jellemzően valamivel kisebb arányban rendelkezik felsőfokú végzettséggel, mint a városi átlag. Ezek alapján megállapítható, hogy a Nyugati kertvárosban élő aktív-korú népesség jelentős része középfokú végzettséggel bír.

A „II. Nyugati Kertvárosi rész” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Nyugati kertváros
Lakónépesség száma	16986	3441
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,6	13,8
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,9	66,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	19,4	20,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	14,1	11,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	20,5	19,9
Lakásállomány (db)	6832	1284
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,1	4,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,2	39,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,3	7,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	54,8	56,4
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	35,3	32,2
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	33,5	32,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	53,4	51,9
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	15,4	13,8

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Nyugati kertváros
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,0	8,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,3	2,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	2,7

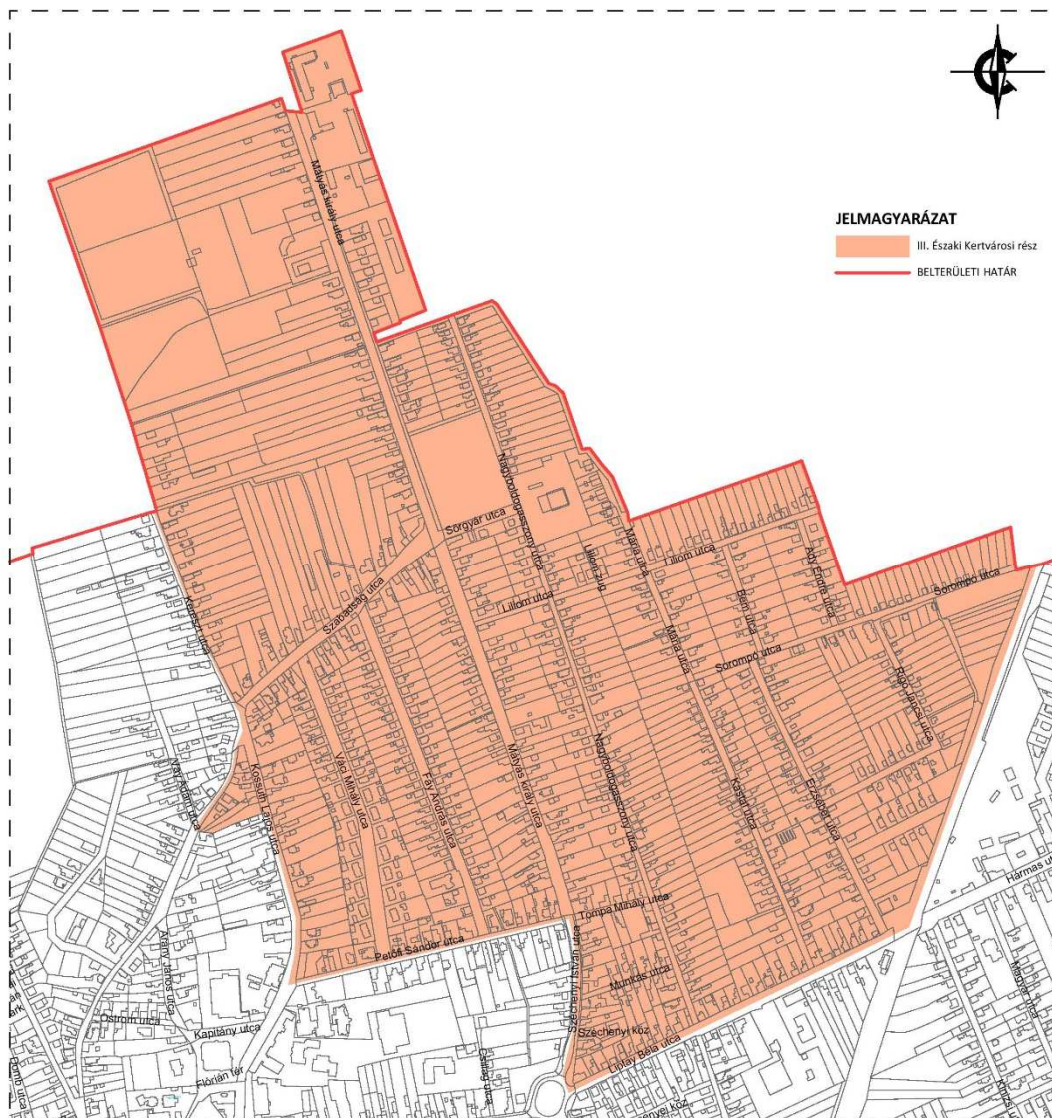
(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „III. Északi Kertvárosi rész” városrész

A „III. Északi Kertvárosi rész” városrész lehatárolása:

Mátyás király utca, Nagyboldogasszony utca, Mária utca, Liliom utca, Ady Endre utca, Sorompó utca, Vasúti pályatest, Liptay Béla utca, Széchenyi István utca, Petőfi Sándor utca, Kossuth Lajos utca, Kereszt utca

„III. Északi Kertvárosi rész” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

Az Északi kertváros a városközponti területektől északi irányban terül el. A jellemző épített környezet, valamint a funkciói miatt soroltuk eltérő városrész kategóriája alá a területet. A választóvonalat a Vay Ádám utca és az Arany János utca jelenti a kiemelt szolgáltatói városrészrel, a városközponttól az Ostrom utca – Flórián tér, Petőfi Sándor utca – Széchenyi utca – Liptay Béla utca vonal, míg a Keleti kertvárossal alkotott határvonal az egyfajta természetes akadályt jelentő vasúti pályatest mentén húzódik.

Ezen határvonalakon belül a terület meglehetősen homogénnek mondható, többségében kertvárosi karakterű lakóingatlanok alkotják. Elenyésző mértékben ugyan, de jelen van a

területen néhány kiskereskedelmi üzlet is. A funkciók diverzifikációja szegényes illetve kismértékű, ami egyúttal a városközpontra még jellemző mozaikos felépítés hiányát jelzi az Északi kertváros területén. Azonban az alul-diverzifikált szolgáltatás kínálatban jelentős szerepet tölt be az itt található Református Általános Iskola és Gimnázium.

Az egyes kertvárosias, falusias területek általános jellemzője az oldalhatáron álló beépítés, ettől eltérő, azaz szabadonálló, netán úszótelkes beépítésre csak elvétve, inkább a területekhez kapcsolódó egyéb funkciójú épületek, középületek esetében kerül sor. Több területen jó állapotú és többnyire megfelelően, esetenként igényesen tervezett családi házak is megtalálhatók. A lakóterületeken esetenként megjelennek a kortárs építészet ízléses, visszafogott példái is, így a mediterrán és a minimál stílus képviselői is.

A városrész lakossága 2 121 fő, ezzel Kisvárdai 4. legnépesebb városrésze. Épületstruktúrájából fakadóan a város lakosságának 12,49 %-át tömöríti. 2001 óta a lakónépesség száma 12%-kal csökkent ebben a városrészben is. Életkorcsoportok szerinti megoszlás szerint a 0-14 éves korcsoport a terület lakosságának 18,1 %-át teszi ki, ezen a területen a legnagyobb a fiatal lakosság aránya a város egészét tekintve. Azonban a 60 évnél idősebb lakosság aránya, illetve ennek magas volta (20,8 %) nem eredményez városi viszonylatban kiemelkedő vitalitási indexet, mely az 0,87-es értékével ugyan kedvezőbb, mint az 0,804-as városi átlag, mégsem minősül a legjobb értéknek. 2001-hez képest 4,4%-kal nőtt a 60 év felettiek aránya, a többi korcsoportban csökkenés tapasztalható.

A relatíve legkisebb arányú aktív korú népesség jelenlétét tovább súlyosbítja a kiemelkedően nagy arányú alulképzett lakosság az aktívkorúakon belül: nem kevesebb, mint a lakosság 21,1 %-a nem rendelkezik általános iskolainál magasabb végzettséggel. A mindezek mellett megjelenő, hasonló arányú felsőfokú végzettséggel rendelkező lakosság jelentős ellenpólust képez. 2001-hez képest – az eddigi városrészekkel megegyezően – csökkent az általános iskolai végzettségűek aránya és emelkedett a felsőfokú végzettségűeké. A két iskolázottság szerinti szélső csoport között jelentős szakadék tátong.

Sajnálatos módon a városrészben az Ady Endre utca, Sorompó u. és a Rigó Jancsi utca által meghatározott területen egy erősen leromlott állagú városrész található, mely a város egyik területi szegregáció által leginkább sújtott részének tekinthető. Ezt a Központi Statisztikai Hivatal által 2001-es és 2011-es népszámlálás adataiból számított szegregációs mutatók is megerősítik. Az itt azonosított szegregátum jelenléte az utcaképen is szembeötlő, a város ezen része minimálisan közterület-rendezést igényel. Szintén ebben a városrészben található egy másik szegregátum: Mária u. mindkét oldala a Liliom utcától a belterületi határig terjedő szakaszon. A többi városrészrel összehasonlítva az előbb említett negatív folyamatok által sújtott terület érzeteti hatását a városrész statisztikai mérőszámaiban is, ennek tudható be a városi átlagnál magasabb egy lakásra vetített lakosok száma, valamint az alacsony komfortfokozatú lakások arányának számított (7,0 %) magas érték.

A „III. Északi Kertvárosi rész” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Északi kertváros
Lakónépesség száma	16986	2121
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,6	18,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,9	61,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	19,4	20,8

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Északi kertváros
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	14,1	21,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	20,5	21,3
Lakásállomány (db)	6832	774
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,1	7,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,2	43,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,3	13,3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	54,8	52,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	35,3	40,1
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	33,5	33,6
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	53,4	55,8
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	15,4	18,9
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,0	12,4
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,3	6,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	3,9

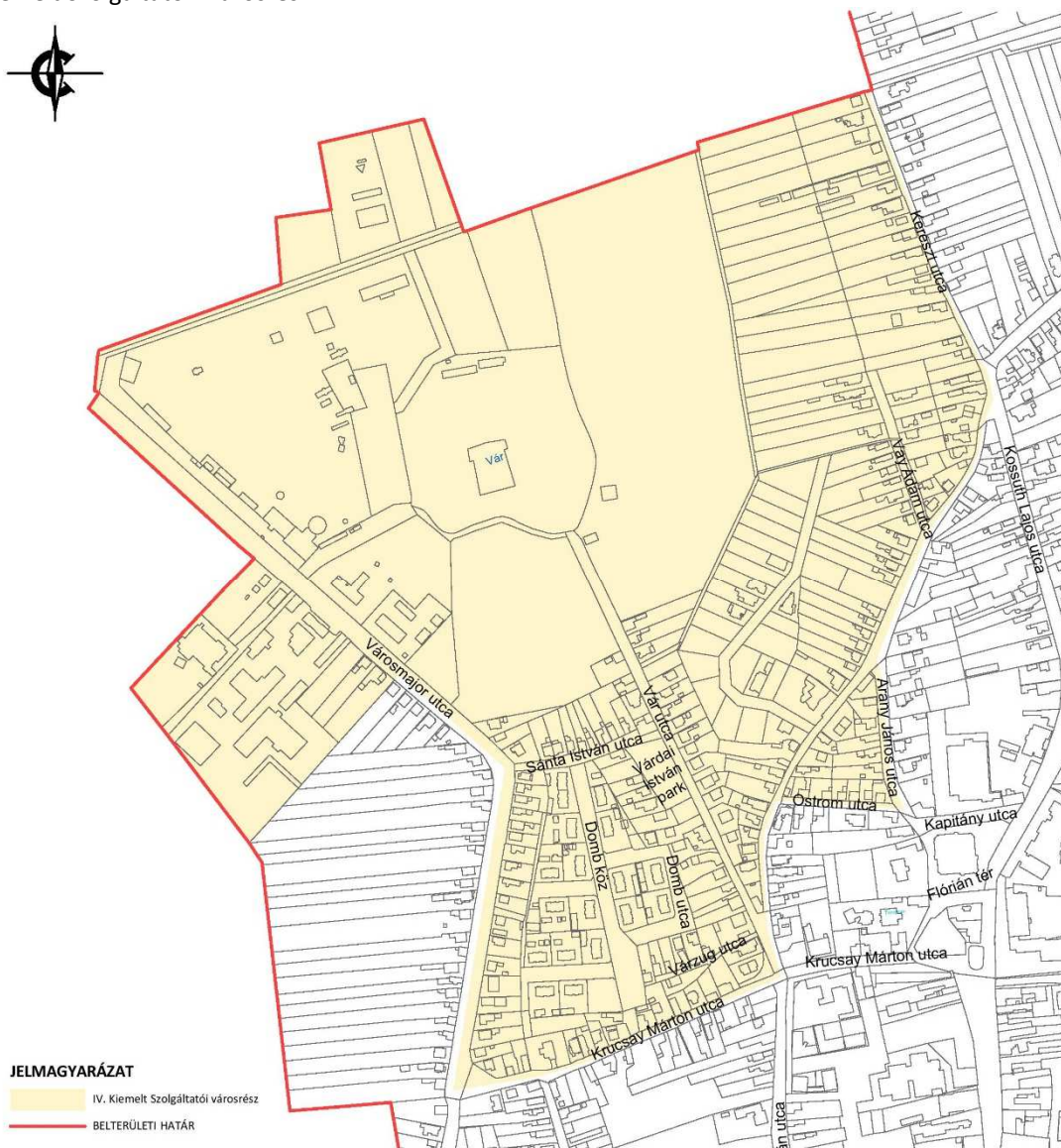
(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „IV. KIEMELT SZOLGÁLTATÓI” VÁROSRESZ

A „IV. Kiemelt Szolgáltatói” városrész lehatárolása:

Városmajor utca, Kereszt utca, Váralja utca, Ostrom utca, Krucsay Márton utca

„IV. Kiemelt Szolgáltatói” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

A 4. sz. főútról a városba érkeve, a település északi részén található az a 32 hektáros rekreációs fogadóterület, amelyet a közeljövőben kíván a város megtölteni egymással kapcsolatban álló és egymásra épülő turisztikai attrakciókkal, intézményekkel, szolgáltatásokkal.

Itt található a Kisvárdai vár, melynek helyreállítása és bővítése a Nemzeti Várprogram keretén belül tervezett. A vár rekonstrukciójának első ütemeként 2017. augusztusában megkezdődtek a régészeti feltárások.

A városrész minden kisvárdai számára izgalmas helyszín; Új Kisvárdai Stadion, labdarúgópályák, fedett és szabadtéri edzőpályák, Aquacinema - 50 méteres

versenymedencével és számos további kiváló adottságokkal és felszereltséggel rendelkező helysín.

A gazdasági funkció jelenléte a TESCO és a Városmajor utca mentén megjelenő kiskereskedelmi üzletek jelentős számából szűrhető le, melyek az itt átfolyó jelentős forgalomból kívánnak profitálni.

Kisebbségi hányadban lakóterületek alkotják, kertvárosias és kisvárosias övezeti besorolásban. A kertvárosias részre az alacsony intenzitás, földszintes, előkertes, jellemzően oldalhatáron álló beépítés a jellemző, míg a kisvárosias rész már nem ennyire homogén. Átépülőben lévő tömbként, mozaikosan egymást váltva még fellelhető a kertvárosias szerkezet, de ugyanakkor jelentős területen már a kisvárosias övezetre jellemző beépítési mód uralkodik. A városrész másik felén a gazdasági, szolgáltató és közösségi/turisztikai funkciókat találjuk. (A gazdasági és kereskedelmi funkciók tovább folytatódnak külterületen a 4. sz. főúton kialakított körforgalmi csomópont környezetében.)

A városrész lakóinak száma 614 fő, ezzel Kisvárdai legkevesebb népes városrésze, mely nem magyarázható pusztán a városrész kis méretével. Az okok közt felsorolható még a jellemzően nagy telekméret és a városrész szolgáltatói által felhasznált jelentős terület. 2001 óta is folyamatos csökkenés tapasztalható a lakónépesítés számában.

A „IV. Kiemelt Szolgáltatói városrész” legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Kiemelt Szolgáltatói Városrész
Lakónépesítés száma	16986	614
Lakónépesítésen belül 0-14 évesek aránya	15,6	15,1
Lakónépesítésen belül 15-59 évesek aránya	64,9	61,9
Lakónépesítésen belül 60-X évesek aránya	19,4	23,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	14,1	4,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	20,5	29,8
Lakásállomány (db)	6832	269
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,1	4,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,2	37,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,3	3,2
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	54,8	58,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	35,3	40,7
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	33,5	22,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépesítésen belül	53,4	54,7
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	15,4	10,1

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Kiemelt Szolgáltatói Városrész
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,0	4,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,3	3,6
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	4,3

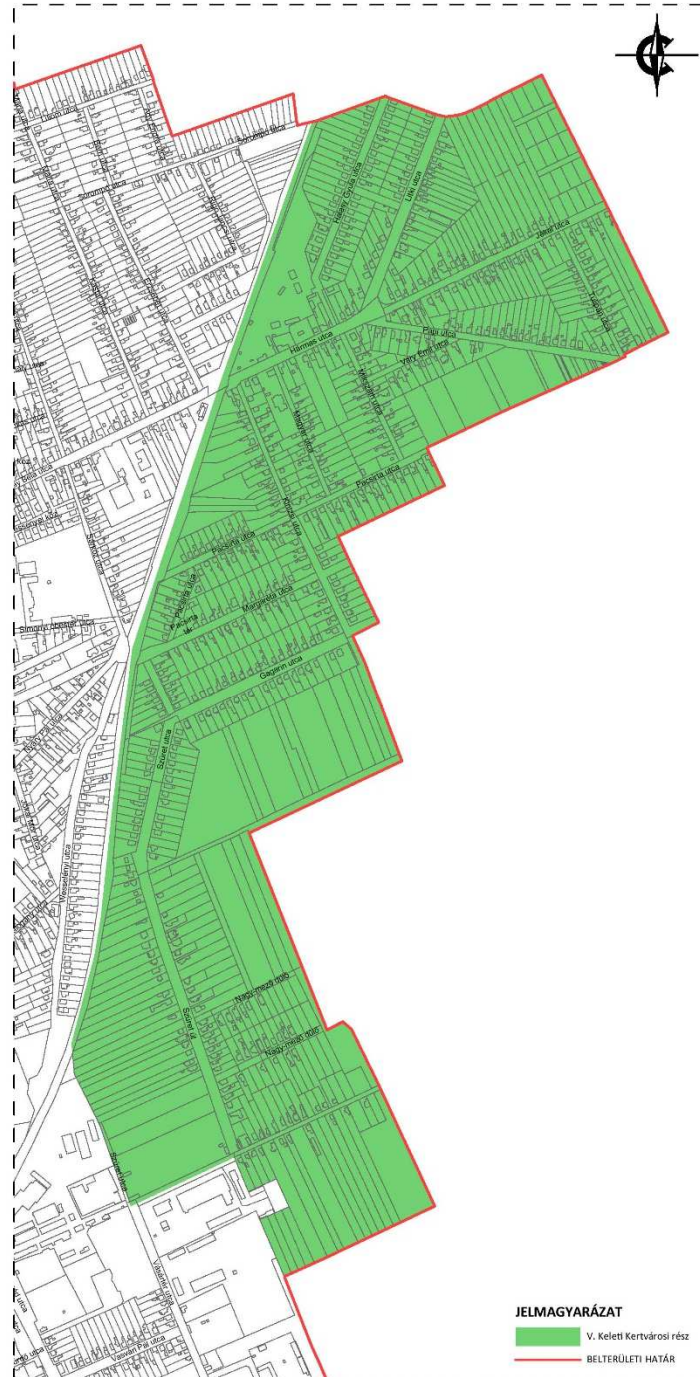
(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „V. KELETI KERTVÁROSI RÉSZ” VÁROSRÉSZ

A „V. Keleti Kertvárosi rész” városrész lehatárolása:

Halasy Gyula utca, Litki út, Jéki út, Tulipán utca, Papi út, Váry Emil utca, Pacsirta utca, Kinizsi Pál utca, Gagarin utca, Szüret utca, Nagymező utca, Wesselényi utca, Vasúti pályatest

Az „V. Keleti Kertvárosi rész” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

A városrész funkció kínálatát tekintve homogénnek nevezhető, ahogy azt a neves is sugallja döntően kertvárosi jellegű épületek alkotják. A lakhatást biztosító funkció mellett a városrész az itt található idősok otthona és Óvoda révén rendelkezik közösségi funkciókkal is. A gazdasági funkciója nem jelentős, csupán egy-két kiskereskedelmi üzlet és kereskedelmi szálláshely töri meg a lakhatási funkció egységét, habár a városrész paraméterei lehetővé teszik egy kereskedelmi jellegű alközpont létrejöttét. Az egyes kertvárosias, falusias területek általános jellemzője az oldalhatáron álló beépítés, ettől eltérő, azaz szabadonálló, netán úszótelkes beépítésre csak elvétve, inkább a területekhez kapcsolódó egyéb funkciójú épületek, középületek esetében kerül sor. Több területen jó állapotú és többnyire megfelelően, esetenként igényesen tervezett családi házak is megtalálhatók. A lakóterületeken esetenként megjelennek a kortárs építészet ízléses, visszafogott példái is, így a mediterrán és a minimál stílus képviselői is.

A városrész lakónépessége 1574 fő, mely a második legkisebb népességű városrészzé predestinálja. Nagyon minimális csökkenés tapasztalható 2001-hez képest.

Az „V. Keleti Kertvárosi rész” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Keleti Kertváros
Lakónépesség száma	16986	1574
Lakónépességben belül 0-14 évesek aránya	15,6	15,7
Lakónépességben belül 15-59 évesek aránya	64,9	66,7
Lakónépességben belül 60-X évesek aránya	19,4	17,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	14,1	12,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	20,5	20,0
Lakásállomány (db)	6832	596
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,1	3,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,2	39,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,3	8,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül	54,8	56,6
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	35,3	31,2
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	33,5	32,8
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességben belül	53,4	51,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	15,4	15,4
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,0	9,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,3	2,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	1,1

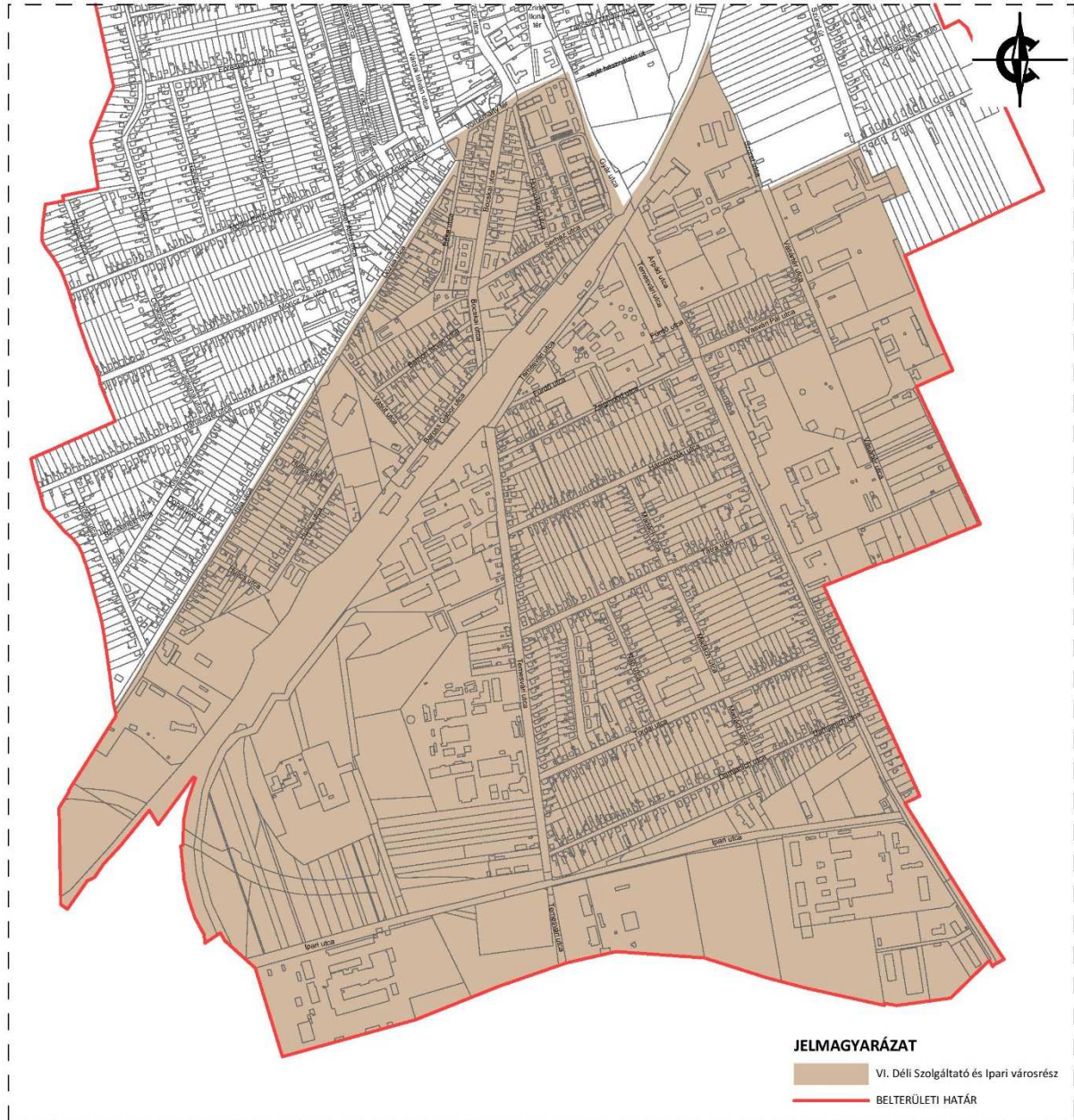
(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „VI. DÉLI SZOLGÁLTATÓ ÉS IPARI” VÁROS RÉSZ

A „VI. Déli Szolgáltató és Ipari” városrész lehatárolása:

Aradi Vértanúk tere, Gyár utca, Vasúti pályatest, Szüret utca, Vásártér utca, Ipari út, Attila utca

A „VI. Déli Szolgáltató és Ipari” városrész

(Forrás: saját szerkesztés)

A város ipari és gazdasági területei a főbb közlekedési tengelyek mentén helyezkednek el, a legnagyobb kiterjedésben a város déli részén, immár az új elkerülő út mindkét oldalán. Ezen az iparterületen találhatóak a település legnagyobb üzei: Közép-Európa egyik legnagyobb baromfityénéssel-és feldolgozással foglalkozó Master Good Kft., a Caroflex Fékbetétgyár Kft., és az elektronikai cikkek gyártója az EMF Kft. A város belső részén, a Temesvári úton székel a Várda Drink Kft., mely a magyar pálinka piac egyik meghatározó gyártó cége.

A terület több helyen a város ipari fejlődésének nyomait őrzi, főként a vasúti pályatest mentén és a város déli határán húzódó kiterjedt ipari területek képében. A városrész gazdasági funkciójában az ipari létesítmények dominálnak, a területen működő kiskereskedelmi üzletek száma csekély.

A városrészen kiemelkedő a humán szolgáltatási funkció jelenléte, mely elsősorban a kisvárdai Felső-Szabolcsi Kórház jelenlétében ölt testet. Maga az intézmény kistérségi jelentőségű, néhány szolgáltatásában jelentősen túlmutat azon. A város térszervező erejének jelentős részét az egészségügyi ellátás intézményei adják.

A kórházhoz kapcsolódóan üzemel a mentőállomás, mely szintén jelentős térszervező erőt adományoz a városnak. A humán szolgáltatási funkciók közé sorolandó a városrészen üzemelő Teichman Vilmos Általános Iskola.

Rendkívül változatos – mind terepalakulataiban, mind építési övezeteiben – városrészeiről beszélhetünk.

A városrész lakónépessége 2 810 fő, melyből 13,7 % sorolható a 0-14 éves korcsoportba, 23,4 % sorolható a 60 éves és idősebb korcsoportba, míg az aktívkorúak aránya 62,9 %. Ezek alapján feltűnő a kedvezőtlen vitalitási index, aminek értéke 0,585, de az idősek nagyobb részaránya miatt ez elmarad a városi átlagtól. Szintén alacsony az aktívkorúak részaránya is. 2001 óta ebben a városrészben is csökkent a lakónépesség száma, a korcsoportok tekintetében itt is az időskorúak aránya növekedett.

A „VI. Déli Szolgáltató és Ipari” városrész legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Déli Ipari Szolgáltatói Városrész
Lakónépesség száma	16986	2810
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,6	13,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,9	62,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	19,4	23,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	14,1	17,7
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	20,5	13,7
Lakásállomány (db)	6832	1136
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,1	6,8
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,2	42,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,3	11,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	54,8	53,2
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	35,3	39,1
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	33,5	40,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	53,4	55,6
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	15,4	16,2

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Déli Ipari Szolgáltatói Városrész
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,0	8,9
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,3	5,5
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	8,0

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

A „KÜLTERÜLET”

Kisvárdai beépítésre nem szánt területei a környező kistelepülésekkel, azaz Ajakkal, Rétközberencssel, Kékcsével, Dögével, Jékével, Pappal, Szabolcsbákával, valamint Anarccsal határosak. A város két nagy tájegység határánál fekszik, keleten a Nyírség, nyugaton a Rétköz határolja. A beépítésre nem szánt területek rétek, legelők, erdőségek, ligetes részek, mezőgazdasági művelésű területeik, gyümölcsösök formájában vannak jelen. Kiemelkedő jelentőségű természeti területek a lápok és rétek, melyek növény- és állatvilágának védelme, megőrzése kiemelten fontos feladat.

A természetvédelmi területek vonatkozásában meg kell ismerni a területekre vonatkozó kezelési terveket és az azokban foglaltakat be kell tartani. Törekedni kell arra, hogy a tájhasználat módja segítsen megtartani a növény- és állatvilág eredeti karakterét, el kell kerülni a növény- és állatvilág felesleges zavarását, karakterének megváltoztatását.

A város nyugati, északnyugati részén található a Kisvárdai-gyepek (HUHN20113) különleges természetmegőrzési terület, melynek területnagysága 687,39 ha. A Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló fajok a következők: vöröshasú unka (*Bombina bombina*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), vidra (*Lutra lutra*). Az értékes és ritka élőhelytípusok közül három fordul. A jelölt élőhelyek a következők: 1. Természetes eutróf tavak hínárnövényzettel (*Magnopotamion* vagy *Hydrocharition*) (3150), 2. Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei (7230), 3. Mészkedvelő üde lóp- és sásrétek (7230). Kisvárdai város közigazgatási területén a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény hatálya alá tartozó Magas-hegy-alji-láp, Kalancsa, Borostyános-Galambodi-lápok, Ajaki rét nevű ex lege, törvény ereje által védett lóp területek találhatóak. Kisvárdai város közigazgatási területe érinti a Nemzeti Ökológiai Hálózatot (magterület, pufferterület, ökológiai folyosó).

Külterület legfőbb mutatói

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Külterület
Lakónépesség száma	16986	167
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,6	17,4
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,9	68,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	19,4	13,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	14,1	52,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	20,5	2,8
Lakásállomány (db)	6832	64
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,1	53,1
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,2	65,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,3	38,3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	54,8	35,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	35,3	51,5

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	Külterület
Alacsony presztízű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	33,5	65,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	53,4	58,1
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	15,4	37,1
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,0	14,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,3	51,6
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	53,2

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

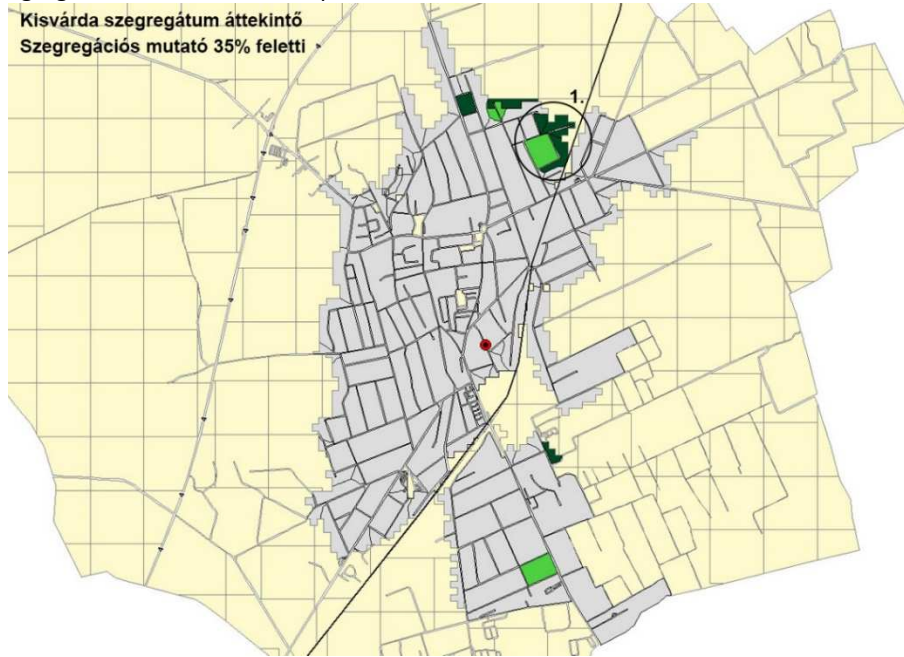
Jelen fejezetben foglalt adatok a 2011. évi népszámlálás adatsoraiból származnak, így azok idülteknek tekinthetők!!!

3.3.2.1. A szegregátumok, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint a KSH végezte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, az ún. szegregációs mutató kiszámításával. A KSH 2011. évi népszámlálási adataiból előállított szegregációs mutató alapján Újszász városban 2 db szegregátum került lehatárolásra. Ezek azok a területek, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül meghaladja a 35%-ot, illetve a népességszám eléri az 50 főt. Szegregációval veszélyeztetett terület, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül meghaladja a 30%-ot, illetve a népességszám eléri az 50 főt, ennek a kritériumnak ugyanúgy a szegregátum területe felel meg. A lenti térkép sötétzöld színnel, valamint számmal jelöli a szegregátumot, míg a világoszöld színnel jelölt területet szegregációs folyamatok veszélyeztetik. A térkép olyan területet is megjelöl, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona) miatt mégsem tekinthető valódi szegregátumnak. A térképen bekarikázva találhatóak azok a területek, amelyeken a magánháztartásokban élők száma meghaladja az 50 főt. Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0–29% = szürke, 30–34% =világoszöld, 35–100% = sötétzöld. A 30% feletti szegregációs mutatóval rendelkező szegregátumok bemutatása a mellékletben történik meg. Kisvárdai tekintetében a 35% feletti szegregációs mutatókkal bíró beazonosított szegregátumok az alábbiak:

1. szegregátum (Ady E. u. keleti oldala - Sorompó u. északi oldala - Sorompó u. déli oldala a Rigó J. utcáig - Rigó J. u. keleti és déli oldala - Erzsébet u. - Sorompó u.)
Szentlászlóhegy (Külterület)

35% feletti szegregátumok áttekintő térképe

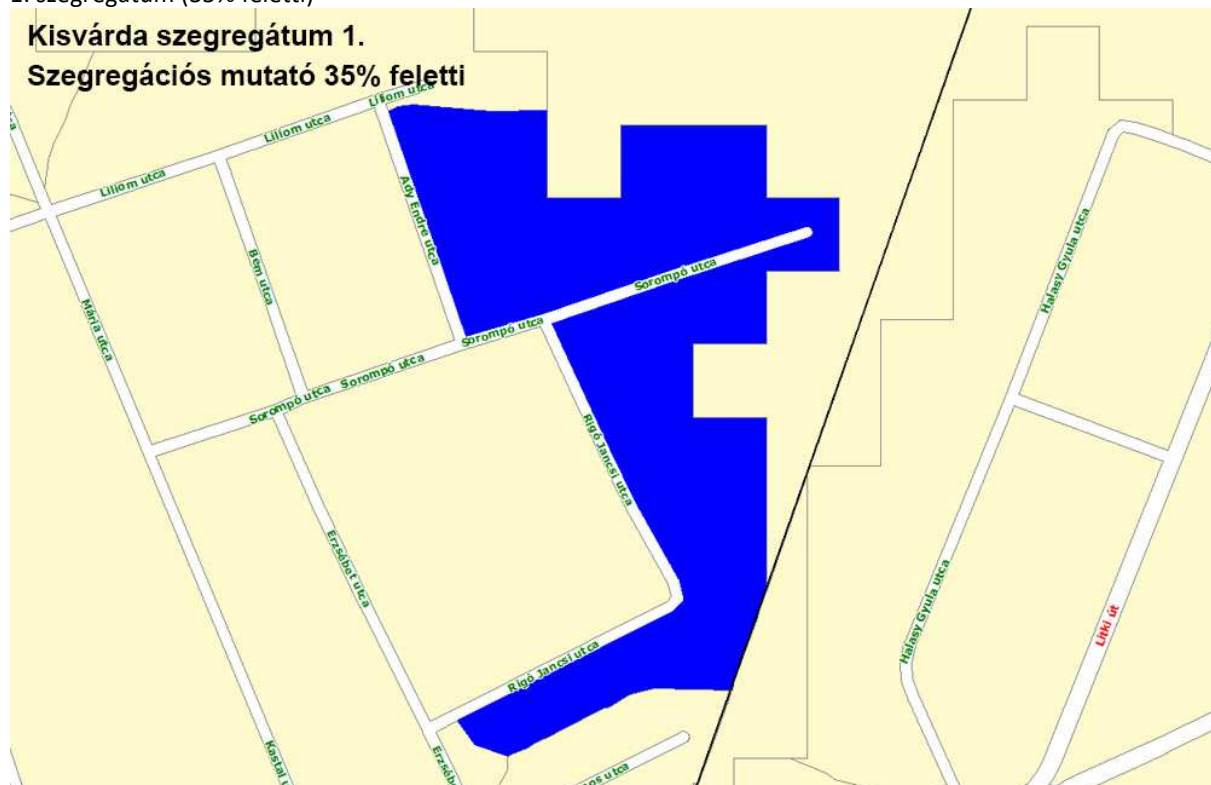
(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

3.3.2.2. A szegregátum, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek helyzetelemzése

Jelen fejezetben foglalt adatok a 2011. évi népszámlálás adataiból származnak, így azok idülteknek tekinthetők!!!

1. szegregátum (Ady E. u. keleti oldala - Sorompó u. északi oldala - Sorompó u. déli oldala a Rigó J. utcáig - Rigó J. u. keleti és déli oldala - Erzsébet u. - Sorompó u.)

1. szegregátum (35% feletti)

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

35% feletti szegregátumok főbb adatai

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	1. szegregátum (Ady E. u. keleti oldala - Sorompó u. északi oldala - Sorompó u. déli oldala a Rigó J. utcáig - Rigó J. u. keleti és déli oldala)	Szentlászlóhegy (Külterület)
Lakónépesség száma	16986	204	83
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,6	36,8	13,3
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,9	58,8	72,3
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	19,4	4,4	14,5

Mutató megnevezése	Kisvárdai összesen	1. szegregátum (Ady E. u. keleti oldala - Sorompó u. északi oldala - Sorompó u. déli oldala a Rigó J. utcáig - Rigó J. u. keleti és déli oldala)	Szentlászlóhegy (Külterület)
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	14,1	80,8	60,0
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	20,5	0,0	1,7
Lakásállomány (db)	6832	46	33
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	5,1	21,7	45,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,2	66,7	61,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,3	54,2	43,3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül	54,8	32,5	39,1
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	35,3	40,8	45,9
Állandó népesség száma– a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	17267		
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	33,5	77,5	64,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességben belül	53,4	64,7	50,6
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	15,4	44,4	39,0
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,0	37,5	14,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,3	21,7	45,5
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	10,9	48,5

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

Közszolgáltatások elérhetősége

A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés a település egészére nézve továbbra is biztosított. Közigazgatási ügyek intézésére a városközpontban van lehetőség, amely gyalogos, és kerékpáros formában, a Vásárosnamény felől érkező helyközi buszjárat igénybevételével, valamint személygépkocsi segítségével érhető el. Közoktatási közszolgáltatások tekintetében a település nagyon jól ellátott. Valamennyi szolgáltatástípus elérhető a településen, kiegészülve egy felsőoktatási intézménnyel, az Első Kisvárdai Községi Főiskolával.

Infrastrukturális ellátottság

A szegregátumok infrastrukturális ellátottsága megfelelő, a területén a vezetékes ivóvíz, villanyáram, közvilágítás, valamint a szennyvíz-csatorna gerinchálózata 100%-ban kiépített.

A közművekhez való hozzáférés biztosított, azonban ezek igénybevétele a szegregátumban nem jellemző, a lakások többsége az áram kivételével nincsen rácsatlakozva. Szennyvíz-hálózat 2006-ban lett kialakítva az infrastrukturális ellátások teljes körű biztosítása érdekében, a csatlakozás azonban hiányzik. Ennek valószínűsíthetően az itt élők jövedelmi viszonya a legfőbb oka. Sokan még az igen alacsony bérleti díjat sem képesek, vagy akarják fizetni. Az utcák szilárd burkolatú műúttal, valamint járdával ellátottak, ezek minősége, állapota megfelelő.

A lakáskörülmények javítás érdekében a település általános célkitűzése, hogy a szegregátumokban élő családok egy részének mobilizációját ösztönözzék, szebb, komfortosabb környezetben történő letelepedésüket, integrált körülmények között önkormányzati bérlakások nyújtásával, a szegregátumokban található, a még fel nem újított önkormányzati bérlakásának korszerűsítésével segítsék. Ezzel is kívánjuk elősegíteni az itt élők élhetőbb környezetbe kerülését, és a szegregátumok területének csökkenését, vagy legalábbis növekedésének megállítását.

A megfelelő iskolai végzettség megszerzését célzott képzések, átképzések további biztosításával segíti az önkormányzat, a Kisvárdai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, a településen található oktatási intézmények, valamint a bekapcsolódó civil szervezetek. A település ösztönzi a vállalkozások betelepülését, biztosítja a hiányszakmák képzését, támogatások nyújtásával ösztönzi a halmozottan hátrányos helyzetű emberek, a romák, több gyermekes anyák, alacsony iskolázottságúak elhelyezkedését.

Szociális intézményrendszer és ellátási formák

A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában. A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lesz, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

2014. január 1. napján lépett hatályba Kisvárdai Város Önkormányzata Képviselő-testületének az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 22/2013. (XII.20.) önkormányzati rendelete, amely szabályozta a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások rendszerét, és a szociálpolitikai kerekasztal működését. A pénzbeli ellátások körébe tartozott az aktív korúak ellátása, a lakásfenntartási támogatás, az ápolási díj és az önkormányzati segély, míg a természetbeni ellátások körébe a köztemetés, a méltányos közgyógyellátás és az adósságkezelési szolgáltatás tartozott. A fenti rendeletben szabályozott ellátásokhoz jelentős támogatást kaptak az önkormányzatok.

2015. március 1-jével valósult meg az önkormányzati szociális rendszer átalakítása, amelynek következtében az önkormányzat szociális ellátásként települési támogatást nyújthat. Mindezek okán a Képviselő-testület elfogadta a települési támogatás megállapításának, folyósításának felhasználása ellenőrzésének és a szociálpolitikai kerekasztal összehívásának szabályairól szóló 4/2015. (II.26.) önkormányzati rendeletet.

A gyermekjóléti alapellátások keretébe tartozó gyermekek napközbeni ellátására és az ellátások keretében igénybe vett étkezésre megállapított intézményi térítési díjak mértékének és a gyermekjóléti alapellátásokért fizetendő intézményi térítési díjak mértékének megállapításáról szóló 7/2016. (III.30.) önkormányzati rendelet szabályozza az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit, úgy mint:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- bölcsőde,
- családi napközi,
- játszóház
- helyettes szülői ellátás.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 21.§, 21/A §, 21/B § és 21/C §. - al rendelkeznek az önkormányzat által kötelezően biztosítandó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Az első lakáshoz jutás helyi támogatásáról szóló 14/2007. /VI. 14./ rendelet, amely a fiataloknak lakás vásárlásához és építéséhez biztosít kamatmentes kölcsönt.

Kisvárdai Város Önkormányzata évente több száz főt foglalkoztat a közfoglalkoztatási programokban, az ezzel kapcsolatos anyagjellegű és más dologi kiadásokat, valamint a tárgyi eszközök beszerzését az állam részben támogatja, ezért jelentős mértékben segítette a közfoglalkoztatás általi értékteremtő munkák megvalósítását ezen támogatás. Az ellátandó feladatok fennakadásmentes elvégzése érdekében a felhasznált anyagokon kívül beszereztünk többek között térkő gyártáshoz szükséges rázóasztalt, sablont, keverőgépet, öntőformát, valamint a városüzemeltetési feladatokhoz is folyamatosan használható haszongépjárműveket, traktort, traktorra szerelhető eszközöket, fűkaszákat.

3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

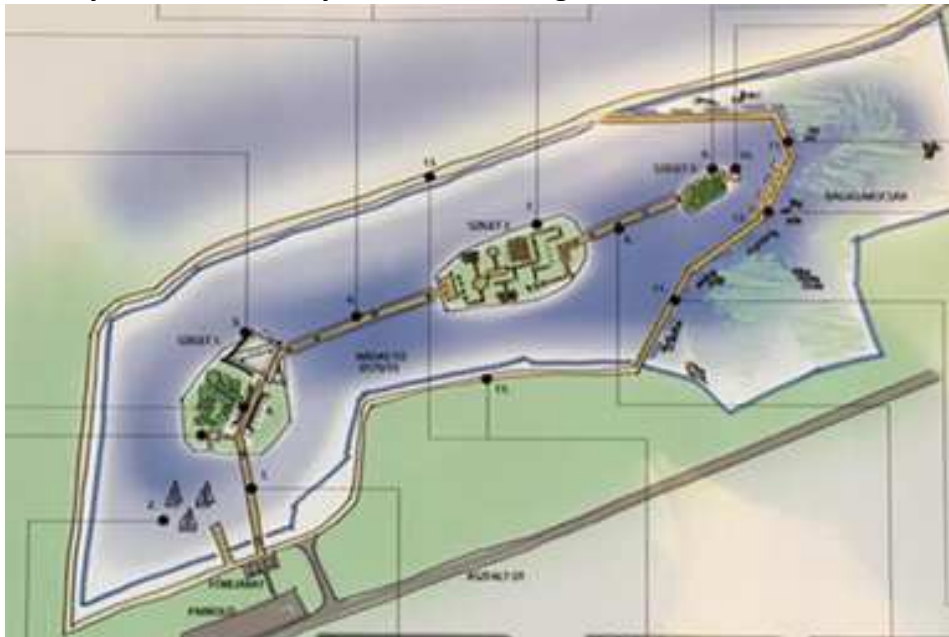
Várkert és környezete

Várkert és környezete beépítési vázrajz

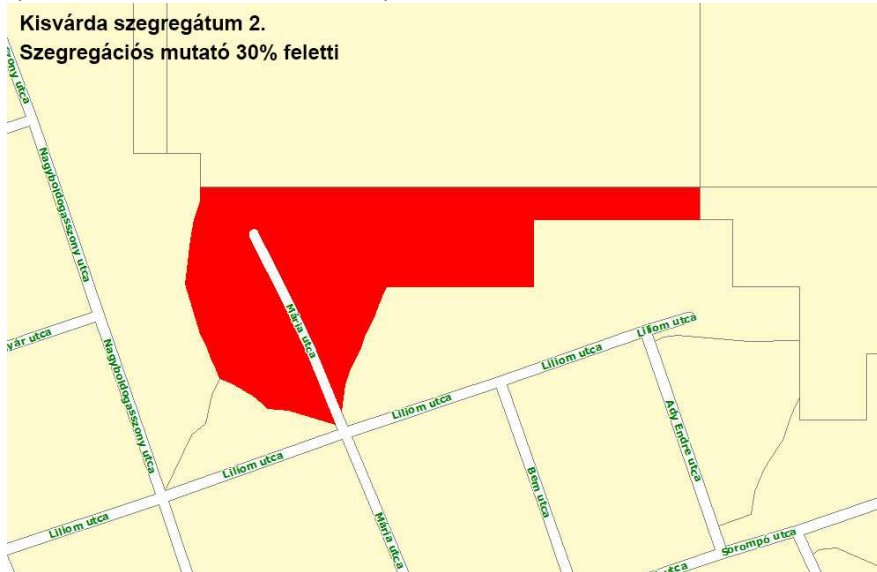
A kisvárdai vár történeti várkertjének helyreállításának és fejlesztésének célja, hogy kerttörténeti tudományos dokumentáció alapján a kert 19. század végi, 20. század eleji stílusjegyeit helyreállítsa a természetvédelmi szempontok érvényesülésével párhuzamosan.

Nádas-tó élőhelyvédelmi célú helyreállításának megvalósítása

Nádas-tó beépítési vázrajz

2. szegregátum (30% feletti mutatóval rendelkező)

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))

3. szegregátum (30% feletti mutatóval rendelkező)

(Forrás: KSH (2011. évi népszámlálás))